

ΚΕΚΡΟΥΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΙΡΩ,

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΕΝΟΤΗΣ.

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ Μηνός,

(Ἔως ἂν διδαχθῶσι πολλοί, καὶ πληθυνθῇ ἡ γυνῶσις.)

ΕΤΟΣ Α'. — 1 Ἀπριλίου 1876 — ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 3.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ.

Χρονικὸν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας. — Προδότου τὰ Αἰγυπτιακά. — Περὶ Παύσου.
— Ἀθηναίς. — Πράξις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. — Πέπετιος τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ
Συλλόγου. — Ἡ ἐν τῇ παρθναγωγείῳ τῆς Κοινότητος τελετὴ.

ΕΝ ΚΑΙΡΩ

Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου

ΜΙΧ. Κ. ΝΟΜΙΚΟΥ.

—
1876.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΗΛΗΡΩΤΕΑ.

Διὰ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ συνδρομητὰς	Φράγκα	30
Διὰ τοὺς ἐκτὸς τῆς Αἰγύπτου	»	35
Διὰ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου	»	20

Ὁ ΚΕΚΡΟΨ ἀνταλλάσσεται πρὸς πᾶσαν ἑφημερίδα ἢ περιοδικόν. Τὰ μετ' αὐτοῦ ἀνταλλαχσόμενα φύλλα, χρησιμεύοντα διὰ τὸ Ἀναγνωστήριον τοῦ Συλλόγου, δέον ν' ἀπευθύνωνται:

A' la Société Littéraire Hellénique «L'Union» CAIRE.

Ὅσοι τῶν ἐκδοτῶν ἑφημερίδων ἢ περιοδικῶν συγγραμμάτων δὲν ἐπιθυμοῦσι ν' ἀνταλλάξωσι τὰ φύλλα τῶν πρὸς τὸν ΚΕΚΡΟΠΑ παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τό τε παρὸν καὶ τὸ ἀ καὶ β' φυλλάδιον, ἀπερ τοῖς ἀπεστάλησαν ἐπ' ἀνταλλαγῆ.

ΒΙΒΛΙΑ ΝΕΟΦΑΝΗ

Εἰς τὸ παρὸν ἐξώφυλλον τοῦ ὀΚΕΚΡΟΨ θέλει ἀναγγέλλει τὴν ἐκδοσιν παντὸς οἰουδήποτε νεοφανοῦς βιβλίου, οὐ ἀντίτυπον ἤθελε σταλεῖ παρὰ τοῦ ἐκδότου πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Φιλεκπαιδευτικὸν Σύλλογον « ἢ Ἐνότης ».

ΟΜΗΡΟΣ

Περιοδικὸν τοῦ ἐν Σμύρνη ὁμωνύμου Φιλεκπαιδευτικοῦ
Συλλόγου

ἐκδιδόμενον κατὰ μῆνα.

Συνδρομὴ ἐτησίᾳ προπληρωτέα, ἐν Καίρῳ καὶ τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ φρ. 45.
Ἐπιστατεῖ ἐν Καίρῳ καὶ τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ ὁ Ἑλληνικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς
Σύλλογος ΕΝΟΤΗΣ.

ΑΦΡΙΚΗ

Η

ΠΕΝΤΕ ΕΝ ΑΕΡΟΣΤΑΤΩ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΙΟΥΔΙΟΥ ΒΕΡΝΗ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΦΩΚ. Α. ΒΟΥΤΖΙΝΑ.

ΕΚΔΟΣΙΣ Β'.

Τιμᾶται Φρ. 3.

Εὐρίσκειται ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῷ Κ. Ε. Ε. Ρούπα.

Ἐπιστατοῦσι

καὶ ἐπιμελοῦνται τῶν συμφερόντων τοῦ Κεχροπος,

Ἄνα τὴν Αἴγυπτον.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ Κ. Ε. Ε. Ρούπας.

» Δαμανχοῦρ, ὁ Κ. Ἐπ. Σολομωνίδης, ἰατρός.

» Φαγιούμ, ὁ Κ. Ἄντ. Κομπάνης, Ἑλλήν. Πράκτωρ.

Εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ἐν Σμύρῃ ὁ Φιλακπαιδευτικὸς Σύλλογος « Ὅμπρος ».

» Ἀθήναι » » « Ὁμόνοια ».

Κ Ε Κ Ρ Ο Ψ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

ΕΥΛΟΓΟΥ

Η ΕΝΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Α΄.

1 Ἀπριλίου 1876.

ΦΥΛ. Γ΄.

ΧΡΟΝΙΚΟΝ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ὑπὸ

Δ. Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ.

(Συνέχεια.)

20

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ.

(326—371).

Τὸν Ἀλέξανδρον διεδέξατο εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας Ἀθανάσιος ὁ ἐπικληθεὶς Μεγας. Γεννηθεὶς οὗτος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκ γονέων ἀφανῶν, ἐξεπαιδεύθη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξάνδρου, οὗ τὴν προσοχὴν εἴλκυσε διὰ τῆς περὶ τὴν ἱερὰν σοφίαν ἐμφύτου αὐτοῦ κλίσεως καὶ μεγίστης ἐπιδόσεως. Προχειρισθεὶς εἰς διάκονον τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας, συνώδευσε τὸν Πατριάρχην Ἀλέξανδρον εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ πρώτην οἰκουμένην Σύνοδον, τὴν συγκαληθεῖσαν καὶ

προεδρευθεῖσαν ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἔλεγχον τῶν κακοδοξιῶν τοῦ Ἀρείου. Ἐν αὐτῇ δὲ δι' ἀκαταμάχτων ἐπιχειρημάτων καὶ λογικῆς δεινότητος ἀπαραμίλλου κατεκεραύωσε τὸν ἄρτι διὰ τῆς εὐγλωττίας του θριαμβεύοντα Ἀρειον, κατέδειξε τὸ σαθρὸν καὶ βλάσφημον τῶν δοξασιῶν του, κατέστησεν αὐτὸν ἀναπολόγητον καὶ κατήσχυνεν οὕτως, ὥστε ὁ αἰρεσιάρχης ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ἑαυτὸν ἡττημένον. Ὁ θριαμβὸς τοῦ Ἀθανασίου ὑπῆρξε τηλικούτος, ὥστε μιᾷ φωνῇ καὶ γνώμῃ παρὰ πάντων ὑπεδείχθη ὡς ὁ μόνος ἄξιός τοῦ Ἀλεξάνδρου διάδοχος, καὶ ἄκων, καὶ ἀποπειραθεὶς μάλιστα εἰς μάτην ν' ἀποδράσῃ, προχειρίσθη Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας τῇ 17 Δεκεμβρίου τοῦ 326 Μ. Χ.

Ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τοῦ Ἀθανασίου εἶνε εἰκὼν πιστὴ τῆς ἀληθείας, παλαιούσης πρὸς τὸ ψῆδος, ἀκάμπτου πρὸς τὰς σκευωρίας καὶ τὰς καταδρομὰς αὐτοῦ διαμενούσης,

πολλάκις μὲν προπηλακίζομένης καὶ ἤττω-
μένης ὑπὸ τῶν σκοτίων αὐτοῦ μηχανορρα-
φιῶν, ἀλλ' οὐδέποτε καταβαλλομένης καὶ
ἀποπνιγμένης, ἐπὶ τέλους δὲ θριαμβευούσης
ὀριστικῶς καὶ τὸν κόσμον σύμπαντα φαιτίζού-
σης διὰ τῆς θείας αἰγλης τῆς. Πεντάκις ἐξ-
ωρίσθη ὁ Ἀθανάσιος ὑπὸ τῆς αὐθαρέτου πολι-
τικῆς ἐξουσίας, τυφλῶς ὑπεικούσης εἰς τὰς
ὑπόλους ἐνεργείας καὶ τὰς συκοφαντίας τῶν
ἀσπόνδων ἐχθρῶν του, τῶν ἀρειανιστῶν, εἴτι-
νες, βαρέως φέροντες τὴν καταδίηνη καὶ κα-
ταισχύνηνη τοῦ αἰρεσιάρχου των, οὐδέποτε
συγχώρησαν τὸν πρῶτον καὶ κύριον αὐτῆς
αἷτιον Ἀθανάσιον ἀλλὰ καὶ πεντάκις πάλιν
ἐπανήλθεν ἐν θριάμβῳ ἐν μέσῳ τοῦ ποιμνίου
του. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐξωρίσθη, τῷ 336,
εἰς Τρέβηρα τῆς Γαλλίας ὑπὸ Κωνσταντίνου
τοῦ Μεγάλου, ἐνδόντος εἰς τῶν ἀρειανιστῶν
τὰς συκοφαντίας, καὶ συγκαλέσαντος ἐν Τύρῳ
τοπικὴν Σύνοδον, ἀφ' ἧς ἀπεκλείσθη ὁ Ἀθανά-
σιος καὶ κατεδικάσθη ἀναπολόγητος ὡς ἐξυ-
φαίνων δῆθεν συνομωσίας κατὰ τοῦ Αὐτοκρά-
τορος, ὡς βέβηλος, ὡς μάγος καὶ ὡς ἀπαταιώ.
Ἀνακλήθεις μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κωνσταν-
τίνου, ἐξωρίσθη τὸ δεύτερον ὑπὸ τοῦ Κωνσταν-
τίνου μετὰ ἐν ἔτος καὶ μετ' ἀπόφασιν ἄλλης
ψευδοσυνόδου, συγκαληθείσης ἐν Ἀντιοχείᾳ,
καθαιρεσάσης τὸν Ἀθανάσιον, καὶ ἀναγορευ-
σάσης Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Πιστόν τινα,
ἐφημέριον τῆς Μαρκιτίδος. Καταφυγὼν εἰς
Ρώμην ὁ Ἀθανάσιος ἐπανήλθε μετὰ 18 μη-
νῶν ἀπουσίαν, ἀλλὰ πάλιν οἱ Ἀρειανισαί, κα-
τάρθωσαν τὴν καθάρισίν του καὶ τὴν ἀνα-
κλήξιν Γρηγορίου τινὸς Καππαδόκου, τῷ 341.
Ἀποκατασταθεὶς καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ Κων-
σταντίνου εἰς τὸν θρόνον του, τῷ 346, μετὰ
τὸν βίαιον ὑπὸ τοῦ λαοῦ θάνατον τοῦ Γρη-

γορίου, ἐποιμανε τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀλε-
ξανδρείας μέχρι τοῦ 345, ὅτε καὶ πάλιν ἠ-
ναγκάσθη νὰ φύγῃ τὴν καταδίωξιν τοῦ δου-
κὸς τῆς Συρίας καὶ τὰς πλεκτάνας τῶν ἀ-
ρειανῶν, ἀναγορευσάντων ἀντ' αὐτοῦ Γεώργιον
τινα Καππαδόκην καὶ τοῦτον τούτου δὲ
πάλιν ὑπὸ τοῦ λαοῦ φονευθέντος, τῷ 361,
ἐπανήλθεν ὁ Ἀθανάσιος εἰς τὸν θρόνον του·
ἀλλὰ ἐνάντια οἱ ἀρειανιστῶν ἀντιτάσσουσιν
αὐτῷ Δούκιόν τινα, ὃν ἀνηγόρευσεν Πατριάρ-
χην, καὶ ὅστις, ἀπολαύων τῆς προστασίας τοῦ
αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ, κατηνάγκασε τὸν
Ἀθανάσιον νὰ φύγῃ ἐκ νέου, καὶ νὰ κρυβῇ
ἐν ταῖς σκῆταις τῆς ἐρήμου, παρὰ τῷ ἐπι-
στηθίῳ φίλῳ του Ἀντωνίῳ, μέχρι τοῦ θανά-
του τοῦ Ἰουλιανοῦ. Ἐπανελθὼν τῷ 364
ἐπὶ Ἰβιανῶν, ἐξωρίσθη καὶ πέμπτον ὑπὸ Οὐ-
άλλεντος, ἀλλ' ἐπὶ βραχύτατον χρόνον,
διότι, ἀνακληθεὶς ὑπ' αὐτοῦ τούτου, τῷ 367,
ἀποκατέστη πλέον ὀριστικῶς εἰς τὸν θρόνον
του, ὃν ἐλάμπρυνε μέχρι τῆς τελευτῆς του,
συμβάσης τῷ 371, κατὰ τὴν 18 Ἰανουαρίου,
καθ' ἣν ἡμέραν τελεῖ καὶ τὴν μνήμην αὐτοῦ
ἡ ἡμετέρα ἐκκλησία.

Ὁ Ἀθανάσιος ἐ χρημάτισε καὶ ἔσεται διὰ
παντὸς ἐν τῶν διαπρεπεστέρων τῆς Ὀρθοδό-
ξου Ἀνοτολικῆς Ἐκκλησίας προσώπων, καὶ
εἰς τῶν μεγαλητέρων διδασκάλων καὶ τῶν
γενναιοτέρων προμάχων τῶν δογμάτων αὐτῆς·
χαρακτῆρος ἀδαμαντίνου, πνεύματος ἐξόχου
καὶ ἰσχυροῦ, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος ἐμβαθύνας
εἰς τὴν ἐννοιαν τῶν χριστιανικῶν δογμάτων,
καὶ πάντων ὑπερτερήσας κατὰ τὴν δεινότητα
τῆς διδασκαλίας καὶ τὴν σαφήνεια, μὴ
ἀποδειλιῶν ἐνώπιον οὐδενὸς κινδύνου,
μηδὲ καταβαλλόμενος ὑπὸ τῶν ἀτρήτων καὶ

δικνεκῶν σωματικῶν καὶ διανοητικῶν κόπων,
περιφρονῶν καὶ ἀναπαύσεως, καὶ ἰσχυρίαν, καὶ
ὕγεια, καὶ ζῶν ἐτι ἐνώπιον τοῦ ἐνὸς καὶ
μόνου σκοποῦ, ὃν ἀνενδότως καὶ ἀπαραγκλί-
τως ἐπέδιώξε καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον, τὴν
ἐμπέδωσιν καὶ στήριξιν τῶν ἀληθῶν τῆς ὀρ-
θοδοξίας δογμάτων καὶ τὴν καταπίεξιν καὶ
ἐκμηδένισιν τῶν κακοδοξιῶν τοῦ ἀρειανισμοῦ,
ὁ Ἀθανάσιος δικαιοτάτα ὠνομάσθη φως ἡρ-
τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐτιμήθη διὰ
τοῦ ἐπιθέτου Μεγας, καὶ ἐν ταῖς Ἁγίαις
κατετάχθη. Δὲν σφάλλει δὲ τις, ἂν ἰσχυ-
ρισθῇ, ὅτι σύμπας ὁ χριστιανικὸς κόσμος ἤθε-
λε σήμερον ἀρειανίζει, ἂν μὴ ὑπῆρχεν ὁ Ἀθα-
νάσιος, ὅστις, ὡς ἄλλος Ἰρακλῆς, κατέθραυσε
διὰ τοῦ βροχάλου τῆς Ὀρθοδοξίας μίαν μετὰ
τὴν ἄλλην τὰς κεφαλὰς τῆς πολυκεφάλου
τοῦ ἀρειανισμοῦ ὕδρας, καὶ ἀπήλλαξε τὸν
χριστιανισμόν ἀπὸ τῶν ἰσοβόλων καὶ φθορο-
ποιῶν τοῦ μυσταροῦ αὐτοῦ ἕρπετος ἐπιδρόμων.
Οὕτως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἀθανασίου ἐξ-
εδηλώθησαν ἀριδῆλως αἱ μυστηριώδεις βουλαὶ
τῆς Θεῆς Προνοίας, ἧτις παρὰ τὰ μεγάλα
κακὰ παρατίθησιν ἐν τῷ κόσμῳ σύγχρονα
ἀνάλογα ἀγαθὰ, διὰ τῆς σωτηριώδους ἀντι-
δράσεως τῶν ὁποίων σώζονται ἔθνη καὶ λαοί.

Οὐ μόνον δὲ διὰ τῆς προφητικῆς αὐτοῦ δι-
δασκαλίας καὶ συζητήσεως εἰργάσθη ὁ Ἀθα-
νάσιος, ἀλλὰ καὶ ποταμὸς πολυχεύμων ὑπῆρ-
ξε συγγραφῶν, ἐν αἷς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἐ-
πέδιώξε πάντοτε σκοπὸν, τὴν τῶν δογμάτων
τῆς Ὀρθοδοξίας διάδοσιν καὶ στήριξιν καὶ τὴν
κατὰ τῶν κακοδοξιῶν τοῦ ἀρειανισμοῦ ὑπερ-
κόσπισιν αὐτῶν. Ἐγραψε πλείστας ποιμαντο-
ρικὰς ἐπιστολάς, καὶ ἀπολογίας, καὶ διδασκὰς,
καὶ ἀνασκευὰς, καὶ ἄλλα. Πάντα δὲ τὰ ἐρ-

γα του ταῦτα διακρίνονται ἐπὶ σαφήνεια,
δυνάμει λόγου καὶ πειστικότητι, ἔχοντα
τὸ ὕψος ἱεροπρεπὲς καὶ σοβαρὸν, οὔτε πομ-
πῶδες καὶ ἐπιμελημένον, ἀλλ' οὔτε πάλιν
ταπεινὸν καὶ χαμαιζήλον, τὴν δὲ λιξὴν ἀφελῆ
καὶ ἀπερίττον, ὥστε βλέπη τις ἀναγινώσκων
αὐτὰ, ὅτι ἐν καὶ μόνον ἀπρησγῆται καὶ ἀπερ-
βόρα τοῦ συγγραφέως τὸν νοῦν, ἡ ἀνάπτυξις
τοῦ ἀντικειμένου, ὅπερ ἐπραγματεύετο.

(ἀκολουθεῖ).

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΤΑ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ.

ὑπὸ

Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ.

(Συνέχεια).

§ 12. Πείθονται λοιπὸν εἰς ταῦτα τὰ περὶ
τῆς Αἰγύπτου λεγόμενα, καὶ ἐγὼ αὐτὸς φρο-
νῶ, ὅτι οὕτως ἔχουσιν ἀληθῶς, διότι τε πα-
ρεπήρησα, ὅτι ἡ Αἴγυπτος προεξέχει τῆς συν-
εχομένης γῆς, καὶ κογχύλια εὐρίσκονται ἐπὶ
τῶν ὀρέων (1), καὶ ἄλμη ἐπανθεῖ τοσαύτη,
ὥστε καὶ αἱ πυραμίδες αὐταὶ καταβιβώσκων-
ται ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἄμμον ἔχει μόνον ἐκ
τῶν ὀρέων τῆς Αἰγύπτου τὸ ὑπὲρ τὴν Μέμ-
φιν. Πιστέτι δὲ ἡ Αἴγυπτος κατ' οὐδὲν ὀ-

(1) Καὶ σήμερον ἐτι αἱ ἐκ τιτανολίθου
πέτραι, αἱ ἐκ τῶν λατομείων τῆς Τοῦρας
διὰ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ Καίρου τεμνόμεναι,
εἶνε πλήρεις παντοειδῶν κογχύλιων ἀπολελιθω-
μένων· κατέγγημεν δὲ ἡμεῖς καὶ ὀδόντα παμ-
μέγιστον προκατακλυσμαίου σαυροειδοῦς ἰ-
χθύος (Megalichthys Hibert) ἀπολελιθωμέ-
νον καὶ πλείστους τοιοῦτους μικροτέρους πολ-
λάκις συνέτυχε νὰ ἴδωμεν, ὡς καὶ ἀστακὸν
καὶ ἄλλα ὄστρακα ἀπολελιθωμένα.

μοιάζει οὔτε πρὸς τὴν Ἀραβίαν, πρὸς ἣν συνορεύει, οὔτε πρὸς τὴν Λιβύαν, οὔτε πρὸς τὴν Συρίαν (διότι τὰ παράλια τῆς Ἀραβίας κατοικοῦσιν οἱ Σύριοι), ἀλλ' εἶνε τὸ ἔδαφος τῆς μελανὸν καὶ κατεσχασμένον, καθ' ὃ προερχόμενον ἐξ ἰλύος καὶ συμφορημάτων, ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ καταφερομένων ἐνῶ, ὡς γνωστὸν, ἡ γῆ τῆς μὲν Λιβύας εἶνε ἐρυθροτέρα καὶ ἀμμωδεστέρα, τῆς δὲ Ἀραβίας καὶ Συρίας ἀργιλωδεστέρα καὶ πετρωδεστέρα.

§ 13. Καὶ τοῦτο δ' ἐτι ἔλεγον μοι οἱ ἱερεῖς περὶ τῆς χώρας ταύτης, τεκμήριον μέγα τῶν προειρημένων ὅτι ἐπὶ Μοίριδος βασιλείας, ὡσάκις ὁ ποταμὸς κῦξανε κατὰ ὀκτὼ τοῦλάχιστον πήχεις, ἐπότιζε τὴν κάτωθι τῆς Μέμφιδος Αἴγυπτον καὶ, ὅτε μοι ἔλεγον ταῦτα οἱ ἱερεῖς, δὲν ἦσαν ἀκόμη συμπληρωμένα ἐνεακόσια ἔτη ἀπὸ τῆς τελευταίας τοῦ Μοίριδος· τότε δὲ, ἂν μὴ ἀνέλθῃ ὁ ποταμὸς εἰς ὕψος δεκαπέντε ἢ δεκαεξὶ τοῦλάχιστον πήχεων, δὲν ποτίζει τὰς γαίας (1). Νομίζω δὲ, ὅτι, ἂν ἡ χώρα αὕτη ἐξακολουθῇ νὰ ὑψώνη-

(1) Ἐπὶ τῶν πρώτων αὐτοκρατόρων, ἦτοι 600 περίπου ἔτη μετὰ τὸν Ἡρόδοτον, τὸ ὄριον τοῦ ἐλάχιστου ὕψους τῆς αὐξήσεως τοῦ Νείλου δὲν ἐταλαντεύετο πλέον μετὰ τῶν 15 καὶ 16 πήχεων, ἀλλ' εἶχεν ὀρισθῆ σταθερῶς εἰς τοὺς 16 πήχεις. Τὰ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς αὐτοκρατορικὰ νομίσματα τῆς Αἴγυπτου, ὅσα φέρουσι τὴν παράστασιν τοῦ θεοῦ Νείλου εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος, ἔχουσιν ἄνωθεν αὐτοῦ πάντοτε τὰ ἀριθμητικὰ στοιχεῖα 15, σημαίνοντα τοὺς 16 πήχεις ὑψώσεως τοῦ ποταμοῦ τοὺς ἀπαιτούμενους τότε πρὸς ἀρδεύειν τῆς χώρας καὶ ἐξασφάλισιν τῆς ἀφθονίας.

ταὶ ἀναλόγως, αὐξάνουσα ἀκαταπαύστως καὶ ὁμοίως ὡς κατὰ τοὺς πρότερον χρόνους, ὁ Νεῖλος δὲν θὰ κατακλύζῃ πλέον αὐτὴν, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ κατοικοῦντες κάτωθι τῆς λίμνης τοῦ Μοίριδος εἶ, τε τὰ ἄλλα μέρη καὶ εἰς τὸ καλούμενον Δέλτα, θέλουσι πάθει ὅ,τι αὐτοὶ ποτε εἶπον, ὅτι δύναται νὰ πάθωσιν οἱ Ἕλληνες ἀκούσαντες δηλαδὴ, ὅτι ἡ χώρα πᾶσα τῶν Ἑλλήνων ποτίζεται ἐκ τῆς βροχῆς καὶ οὐχὶ ἐκ ποταμῶν, ὡς ἡ Αἴγυπτος, εἶπον, ὅτι οἱ Ἕλληνες, ἐάν ποτε ψευσθῶσι μεγάλης ἐλπίδος, θὰ πεινάσωσι δεινῶς, ἐννοοῦντες μὲ τὸν λόγον τοῦτον, ὅτι, ἂν ποτε ὁ Θεὸς δὲν βρέξῃ καὶ γείνῃ ἀνομβρία διαρκῆς, οἱ Ἕλληνες θ' ἀποθάνωσι τῆς πείνης, μὴ ἔχοντες ἄλλην ὕδατος πηγὴν ἢ μόνην τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ (1).

§ 14. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν Ἑλλήνων

(1) Ἡ πρόβλεψις αὕτη τοῦ Ἡροδότου οὔτε μέχρι τοῦδε ἐπηλήθευσεν, οὔτε καὶ εἰς τὸ μέλλον δύναται νὰ ἐπαληθεύσῃ· διότι καὶ μὲν τὸ ἔδαφος τῆς κάτω Αἴγυπτου ὑψοῦται ἀκαταπαύστως διὰ τῆς κατ' ἔτος καταφερομένης ἰλύος, ἀλλὰ καὶ ὁ πυθμὴν τοῦ ποταμοῦ ὑψοῦται ὁμοίως καὶ κατ' ἀναλογίαν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, ὡς τοῦτο καὶ διὰ τῶν πραγμάτων ἀπεδείχθη κατὰ τὰς πρὸς θεμελίωσιν τῶν μεγίστων γεφυρῶν τοῦ Νείλου ἐργασίας· οὕτω δὲ ἡ κοίτη τοῦ ποταμοῦ κεῖται πάντοτε εἰς τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τῆς καμπύλης ἐπιφανείας τῆς κάτω Αἴγυπτου, ἥς αἱ γαίαι τοσοῦτον εἶνε χαμηλότεραι, ὅσον μᾶλλον ἀπέχουσι τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἄρα ἡ αὕτη ποσότης ὕδατος πληροῖ τὴν πάντοτε ὁμοίως χωρητικότητος κοίτην τοῦ ποταμοῦ, ὅστις σταθερῶς ἐκχειλίζων, κατακλύζει τὰς ἐκατέρωθεν γαίας.

ἐρθῶς ἐλέχθησαν ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. Ἰδόμεν νῦν τί καὶ περὶ τῶν Αἰγυπτίων αὐτῶν δύναται τις νὰ εἴπῃ· εἴαν ἡ χώρα, ἡ κάτωθι τῆς Μέμφιδος (διότι αὕτη εἶνε ἡ αὐξανόμενη) ἐξακολουθήσῃ ν' αὐξάνῃ εἰς ὕψος, ὡς μέχρι τοῦδε, βεβαίως οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν Αἰγύπτιοι θὰ πεινάσωσιν, ἀφοῦ οὔτε, ὑπὸ βροχῶν ποτίζεται ἡ χώρα τῶν, οὔτε δὲ καὶ ὁ ποταμὸς θὰ δύναται νὰ κατακλύζῃ τὰς γαίας· ἐνῶ τέρα οὗτοι μόνον ἐκ πάντων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λοιπῶν Αἰγυπτίων συγκομιζοῦσι καρποὺς ἐκ τῆς γῆς ἄνευ ἐλαχίστου κόπου· διότι οὔτε κοπιῶσιν, ἵνα δι' ἀρότρου διαυκάνωσι τὴν γῆν, οὔτε σκαλλίζουσιν αὐτὴν, οὔτε ἄλλο τι ἐκτελοῦσι τῶν ἔργων, ὅσα οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ὀφείλουσι νὰ ἐκτελῶσι διὰ τὴν σποράν· ἀλλ', ἅμα ὡς ὁ ποταμὸς, ὑπερχειλίσας ἀφ' ἑαυτοῦ, ποτίσῃ τὰς γαίας καὶ ἀποσυρθῇ μετὰ τοῦτο εἰς τὴν κοίτην του, σπείρει ἕκαστος τὴν γῆν του καὶ εἰσάγει εἰς αὐτὴν χοίρους· ἀφοῦ δὲ καταπατηθῶσιν ὑπὸ τῶν χοίρων τὰ σπέρματα (1), ἀναμένει

(1) Καὶ Πλίνιος ὁ πρεσβύτερος ἀναφέρει τὸ τοιοῦτον, ὅπερ καὶ ἀπίθανον εἶνε καὶ ὑπὸ τῶν μνημείων δὲν ἐπικυροῦται. Διόδωρος ὁ Σικελιώτης εἶνε ἀκριβέστερος ὡς πρὸς τοῦτο, διότι ἀναφέρει, ὅτι ἡ καταπάτησις αὕτη τῶν σπερμάτων ἐνηργεῖτο διὰ ζῶων, εἰσαγομένων εἰς τὸν ἀγρόν. Καὶ ὄντως ἐν ταῖς γεωργικαῖς παραστάσεσι, ταῖς γεγραμμέναις ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν ὑπογείων ταφῶν, τὰ πρὸς τὴν ἐργασίαν ταύτην εἰσαγόμενα ζῶα φαίνονται ὄντα πάντα αἶγες, τράγοι, κριοὶ ἢ πρόβατα, οὐδέποτε δὲ χοῖροι, οἵτινες μᾶλλον ἵνα καταφάγωσιν τὰ σπέρματα εἰσι κατὰλληλοι.

πλέον τὸν θερισμὸν, καὶ ἀλωνίσας διὰ τῶν βῶων, συνάγει τὸν σῖτον (2).

§ 15. Ἰδίαν δὲ περὶ Αἰγύπτου ἔχουσι γνώμην οἱ Ἴωνες, λέγοντες, ὅτι Αἴγυπτος εἶνε μόνον τὸ Δέλτα, τὸ ἐκτεινόμενον, παρὰ μὲν τὴν θάλασσαν, ἀπὸ τῆς καλουμένης Περσέως σκοπιᾶς μέχρι τῶν Πηλουσιακῶν ταραχειῶν, εἰς μήκος τεσσαράκοντα σχοίνων· κατὰ δὲ τὰ μεσόγεια μέχρι τῆς πόλεως Κερκασῶρου, καθ' ἣν σχίζεται ὁ Νεῖλος εἰς δύο βραχίονας, ὧν ὁ μὲν ῥέει πρὸς τὸ Πηλούσιον, ὁ δὲ πρὸς τὸ Κάνωβον, καὶ ὅτι πάντα τ' ἄλλα μέρη τῆς Αἰγύπτου ἀνήκουσιν εἰς τὴν Λιβύαν καὶ εἰς τὴν Ἀραβίαν. Ἐάν δὲ παραδεχθῶμεν τὴν γνώμην ταύτην, δυνάμεθα νὰ ἰσχυρισθῶμεν, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι δὲν εἶχον πρότερον χώραν· διότι τὸ νῦν Δέλτα ἦτον ἄλλοτε, ὡς αὐτοὶ τε οἱ Αἰγύπτιοι λέγουσι καὶ ἐγὼ αὐτὸς πιστεύω, κατάρβυτον καὶ νεωστὶ, ὡς εἶπεν, ἀναφανέν. Ἀφοῦ λοιπὸν οἱ Αἰγύπτιοι χώραν δὲν εἶχον πρότερον, πῶς ἐφιλοτιμοῦντο νὰ θεωρῶνται ὡς οἱ ἀρχαιότεροι τῶν ἀνθρώπων; τίς δὲ ὑπῆρχεν ἀνάγκη νὰ διενεργήσωσι τὸ πείραμα τῶν παιδίων, ἵνα ἴδωσι τίνα γλῶσσαν ἤθελον ὁμιλήσει πρώτην; Φρονῶ δὲ, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι δὲν εἶνε σύγχρονοι τοῦ ὑπὸ τῶν

(2) Ἐν ταῖς προειρημέναις τῶν ὑπογείων ταφῶν γεωργικαῖς γραφαῖς αἰετοπερὶ σχεδὸν ἀνευρίσκομεν βόας ἀλωνίζοντας τὸν σῖτον, οὐδέποτε δὲ χοίρους, ὡς φέρει τὸ κείμενον τοῦ Ἡροδότου, ὅπερ ἐνταῦθα ἐξάπαντος θεωροῦμεν παρεσθαρμένον ἐκ παραδρομῆς ἀντιγραφῆς, ὅστις, παραλιπὼν τὰ γράμματα ΒΟ, ἔγραψεν ΓΣΙ ἀντὶ ΒΟΥΣΙ· διόπερ ἡμεῖς οὐδόλως ἐδιστάσαμεν νὰ γράψωμεν αὐτὰ διὰ τῶν βῶων ἀντὶ αὐτῶν διὰ τῶν χοίρων.

Ἰώνων καλουμένου Δέλτα, ἀλλ' ὅτι προὔπῃρον πάντοτε ἐξ ὅτου ὑπάρχει τὸ ἀνθρώπινον γένος· καθόσον δὲ κῆσαν ἡ χώρα αὐτῶν, πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἔμενον εἰς τὰς ἀρχαίας ἐστίας των, πολλοὶ δὲ κατέβαινον εἰς τὴν νέαν γῆν· διόπερ τὸ πάλαι αἱ Θῆβαι ἐκαλοῦντο Αἴγυπτος, ἧς ἡ περίμετρος εἶνε ἐξ ἑξακτῶν καὶ ἑκατὸν εἴκοσι στάδια.

§ 16. Ἐὰν λοιπὸν ἡμεῖς ὀρθῶς περὶ τούτων κρίνωμεν, οἱ Ἴωνες δὲν σκέπτονται ὀρθῶς περὶ τῆς Αἰγύπτου. Ἐὰν δὲ πάλιν ὀρθῆ ἦνε τῶν Ἰώνων ἡ γνώμη, ἀποδεικνύω, ὅτι οἱ τε Ἕλληνες καὶ οἱ Ἴωνες αὐτοὶ δὲν ἐκφράζονται λογικῶς, λέγοντες, ὅτι εἰς τρία διαίρεται μέρη πᾶσα ἡ γῆ, τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Λιβύαν· διότι ὀρεῖλουσι καὶ τέταρτον νὰ προσθέσωσιν εἰς τὴν διαίρεσιν ταύτην μέρος, τὸ τῆς Αἰγύπτου Δέλτα, ὅπερ δὲν ἀνήκει οὔτε εἰς τὴν Ἀσίαν, οὔτε εἰς τὴν Λιβύαν· διότι κατ' ἀκριβολογίαν ὁ Νεῖλος δὲν διαχωρίζει τὴν Ἀσίαν τῆς Λιβύας, ἀλλὰ σχίζεται εἰς δύο κατὰ τὴν κορυφὴν τοῦ Δέλτα τούτου, ὅπερ οὕτως εὐρίσκεται ὅν μεταξὺ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Λιβύας.

§ 17. Ἀφίροντες πλέον τὴν γνώμην τῶν Ἰώνων, λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι Αἴγυπτος εἶνε πᾶσα ἡ χώρα, ἡ ὑπ' Αἰγυπτίων κατοικουμένη, καθὼς Κιλικία ἡ ὑπὸ Κιλικίων, καὶ Ἀσσυρία ἡ ὑπὸ Ἀσσυρίων ἦριον δὲ μεταξὺ Ἀσίας καὶ Λιβύας οὐδὲν γινώσκωμεν ἄλλο πραγματικὸν εἰμὴ αὐτὴν τὴν Αἴγυπτον· διότι, ἐὰν ἀκολουθήσωμεν τὴν γνώμην τῶν Ἑλλήνων, θὰ θεωρήσωμεν τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν, ἧτις ἀρχεται ἀπὸ τῶν Καταδούπων καὶ τῆς Ἐλεφαντίνης πόλεως, ὡς διαιρουμένην εἰς δύο ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ μέρη, καὶ ὡς μετέχουσαν τῶν ἐπι-

νομῶν ἀμφοτέρων, καθόσον τὸ μὲν αὐτῆς μέρος συνεχεται μετὰ τῆς Λιβύας, τὸ δὲ μετὰ τῆς Ἀσίας· διότι ὁ Νεῖλος, ἀρχόμενος ἐκ τῶν Καταδούπων, ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν, ῥέων διὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ σχίζων αὐτὴν εἰς δύο· καὶ μέχρι μὲν τῆς πόλεως Κερκασώρου ὁ Νεῖλος ῥεῖ εἰς ὧν ἀπὸ δὲ τῆς πόλεως ταύτης σχίζεται εἰς τρεῖς βραχίονας, ὧν ὁ μὲν τρέπεται πρὸς ἀνατολὰς, καὶ καλεῖται Πηλουσιακὸν στόμιον, ὁ δὲ πρὸς δυσμὰς, καὶ καλεῖται Κανωβικὸν στόμιον, ὁ δὲ τρίτος βραίνει κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν θάλασσαν, σχίζων κατὰ μέσην τὸ Δέλτα ἀπὸ τῆς κορυφῆς του· εἶνε δὲ ὁ μεσαῖος οὗτος κλάδος ὁμοίως μέγας ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τοῦ ὕδατος καὶ ὀνομαστός, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι δύο, καὶ καλεῖται Σεβενυτικὸν στόμιον. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλοι δευτερεύοντες βραχίονες, ἀποσχίζόμενοι ἀπὸ τοῦ Σεβενυτικοῦ, καὶ χυνόμενοι εἰς τὴν θάλασσαν· καλοῦνται δὲ τὰ στόμια ταῦτα Σαῖτικόν, Μενδήσιον, Βολβίτινον καὶ Βουκολικόν, καὶ εἶνε οὐχὶ φυσικὰ ἀλλὰ τεχνητά.

§ 18. Ἐπιβεβαιοὶ δὲ τὴν περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς Αἰγύπτου γνώμην μου ταύτην καὶ ὁ τοῦ μαντείου τοῦ Ἄμμωνος χρησμὸς, ὃν ἐγὼ ἔμαθα μετὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς τριταύτης περὶ Αἰγύπτου ιδέας μου· διότι οἱ κάτοικοι τῆς Μαρέης καὶ Ἄπιος, πόλεων κειμένων ἐπὶ τὰ μεθόρια τῆς Αἰγύπτου καὶ Λιβύας, νομίζοντες ἑαυτοὺς Λίβυας καὶ οὐχὶ Αἰγυπτίους, καὶ ἀποτροπιαζόμενοι τὰς θρησκευτικὰς συνθηκὰς, ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ κρέατος τῶν θαλάσσιων, ἐπεμψαν εἰς τὸ μαντεῖον τοῦ Ἄμμωνος, λέγοντες, ὅτι οὐδὲν ὑπῆρχε κοινὸν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Αἰγυπτίων, διότι τε κατοικοῦσιν ἐξω τοῦ Δέλτα, καὶ ὁμιλοῦσι γλῶσσαν διάφορον τῆς τῶν Αἰ-

γυπτίων· ἐπεθύμουν δὲ νὰ τοῖς ἐπιτραπῆ νὰ τρώωσιν ἐκ πάντων. Ἀλλ' ὁ Θεὸς δὲν ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς ταῦτα, εἰπὼν, ὅτι Αἴγυπτος μὲν εἶνε πᾶσα ἡ χώρα, ἣν ποτίζει ὁ Νεῖλος πλημμυρῶν, Αἰγύπτιοι δὲ πάντες, ὅσοι κατοικοῦντες κάτωθεν τῆς Ἐλεφαντίνης πόλεως, πίνουσιν ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ τούτου. Ταῦτα πρὸς αὐτοὺς ἐχρησμοδοτήθησαν. (ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΠΑΠΥΡΟΥ

ὑπὸ

Δ. Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἡ λέξις πάπυρος κατὰ τινὰς μὲν Αἰγυπτιολόγους (Paul Ernest Jablonsky) εἶνε καταγωγῆς αἰγυπτιακῆς καὶ σύνθετος ἐκ τῶν δύο ριζικῶν πα (φυτὸν) καὶ πιρ (εἰλίσειν), ὑπὸ δὲ τοῦ Ἀραβολόγου Silvestre de Sacy ἐθεωρήθη ὡς ἀραβικὴ· κατέδειξε μάλιστα οὗτος καὶ ὅτι αὕτη τε ἡ λέξις πάπυρος καὶ ἡ σχεδὸν συνώνυμος αὐτῆ βύβλος οὐδὲν εἰσὶν ἄλλο ἢ δύο μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς λέξεως μορφαί, μὴ διαφέρουσαι ἀπ' ἀλλήλων ἢ κατὰ τὴν λῖαν συνῆθη παρὰ ταῖς ἀνατολικαῖς γλώσσαις, τροπὴν τοῦ π εἰς β καὶ τοῦ ρ εἰς λ. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ ἐκ τῆς συγκριτικῆς μελέτης τῶν κλασσικῶν συγγραφέων ἐξάγεται, ὅτι οἱ μὲν Ἕλληνες ἐκάλουν διὰ μὲν τῆς λέξεως πάπυρος καὶ πάπυροσι τὰ ἐπὲρ τὴν γῆν μέρη φυτοῦ τινὸς κυπεροειδοῦς, καὶ τὰ πρὸς γραφὴν φύλλα, ἄτινα ἐκ τῶν χιτώνων τοῦ κορμοῦ αὐτοῦ κατασκευάζοντο ἐν Αἰγύπτῳ· διὰ δὲ τῆς λέξεως βύβλος ἢ καὶ βίβλος ἐκάλουν συν-

νηθέστερον μὲν ὀλόκληρον τὸ φυτὸν αὐτὸ μετὰ τε τῆς κυρίας ρίζης καὶ τῶν παραρριζίων του, ἐπίστε δὲ καὶ μόνον τὸν φλοιὸν ἢ τοὺς χιτῶνας τοῦ κορμοῦ αὐτοῦ, ἀρα καὶ αὐτὸν τὸν ἐκ τούτων κατασκευαζόμενον χάρτην, ὅστις ἰδιαίτερος ἐκαλεῖτο βυβλίον, ἐξ οὗ καὶ τὰ ὑποκοριστικὰ βυβλίον καὶ βυβλίδιον, σημαίνοντα τὸ μικρὸν τεμάχιον τοιοῦτου χάρτου. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐκάλουν διὰ τῆς λέξεως papyrus αὐτὸ τε τὸ σύνολον τοῦ φυτοῦ, καὶ τὸν ἐπὲρ τὴν ἐπιφανείαν τῆς γῆς κορμὸν αὐτοῦ καὶ τὸν ἐκ τῶν χιτώνων τούτου παρασκευαζόμενον χάρτην.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος φυτὸν ἐφέετο ἄλλοτε ἀφρονώτατον ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Νεῖλου καὶ ἐν ταῖς τέλμασι τοῦ Δέλτα· σήμερον ὁμοίως ἐν τελῶς ἠφανισθὴ ἐκ τῆς Αἰγύπτου καὶ, ὡς φαίνεται, οὔτε περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος· ὑπῆρχε πλέον, διότι μάτην ἀνεζήτησαν αὐτὸ ἀνά τὴν Αἴγυπτον οἱ παρακολουθοῦντες τὴν ὑπὸ τὸν Ναπολέοντα γαλλικὴν ἐκστρατεῖαν φυσιοδῆραι. Ὁ Βρούκιος ἐν τούτοις ἀναφέρει, ὅτι ἀνεῦρεν αὐτὸ σπάνιον εἰς δύο μέρη τῆς κάτω Αἰγύπτου, ὡς ἐπίσης, ἀλλ' ὁμοίως σπάνιον, ἐν Συρίᾳ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐν Ἀβυσινίᾳ· εὐρίσκεται δ' ὁμοίως τὸ φυτὸν τοῦτο καὶ σήμερον ἔτι, μάλιστα δὲ καὶ ἀρκετὸν, ἐν Καλαβρίᾳ καὶ ἐν Σικελίᾳ, κατὰ τε τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν καὶ ἐν τοῖς ἔλεσι.

Κατὰ τοὺς βοτανικοὺς, τὸ φυτὸν τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν κυπεροειδῶν, τὸ γένος πάπυρος καὶ τὸ εἶδος πάπυρος τῶν ἀρχαίων (papyrus antiquorum—cyperus papyrus τοῦ Λινναίου). Κατὰ τὸν Θεόφραστον (ἱστορ. φυτῶν, IV, ἡ, 2 καὶ 4) ἢ βύβλος ἐφέετο εἰς

ρήχά τέλματα βάθους δύο πήχεων ἢ καὶ ἐλάσσονος· ἢ κυρία ρίζα τῆς, λίαν μακρὰ, ὀγκώδης ὅσον βραχίων εὐσάρκου ἀνδρός, ἔφερε πολλά παραρρίζια, προέχοντα εἰς τὰ περίξ καὶ ἔρποντα ἐν τῇ ἰλύϊ. Οἱ ἐξ αὐτῆς ἀναφυόμενοι πολλαπλοὶ κορμοὶ, οὓς καλεῖ ἰδίως παπύρουσ, εἶχον ὕψος τεσσάρων περίπου πήχεων, ἦσαν τριγωνικοὶ πρὸς τ' ἀνώτερα μέρος, καὶ ἔφερον εἰς τὴν κορυφὴν κόμην λεπτήν, ἄχρηστον καὶ ἄκαρπον. Λέγει δ' ὁ Θεόφραστος ἐφεξῆς, ὅτι αἱ μὲν ρίζαι τοῦ φυτοῦ ἐχρησίμευον ὡς ξύλα, οὐ μόνον πρὸς καύσιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς κατασκευὴν δοχείων καὶ ἄλλων οἰκιακῶν σκευῶν ὁ δὲ πάπυρος αὐτὸς (δηλ. τὰ ὑπεράνω τῆς ρίζης μέρος τοῦ φυτοῦ) ἐχρησίμευον εἰς πολλὰ· διότι ἐκ μὲν τοῦ κορμου ὀλοκλήρου κατασκευάζον πλοῖαρια, ἐδώλια, ὄπλα (ὁ π λ ο ν β ὕ β λ ι ν ο ν ἐν Ὀδυσσεΐα)· ἐκ δὲ τῆς βύβλου ἐπλεον ἰστία, ψιάθους, ἐσθήτας, πῆδηλα, (β υ β λ ι ν ο π ἔ δ η λ ο ς), στρωμνᾶς, σχοινία (Ἡρόδοτος) καὶ ἄλλα πολλὰ χρήσιμα ἀντικείμενα, ὡς καὶ τὰ παρὰ τοῖς ξένοις ἔθνεσι περίφημα φύλλα πρὸς γρ κ φ ἦ ν (βυβλία). Προσπάγει δὲ τέλος, ὅτι καὶ ὡς τροφή ἐχρησίμευον εἰς τοὺς Αἰγυπτίους τὸ φυτὸν τοῦτο, λέγων, ὅτι μασσῶσιν ἅπαντες οἱ ἐν τῇ χώρᾳ τὸν πάπυρον, καὶ ὠμόν, καὶ ἐφθόν, καὶ ὀπτόν. (1).

Κατὰ δὲ τὸν Στράβωνα (XVII.18), ἡ βύβλος, ἣτις εἰς τὸν καιρὸν ἀκόμη αὐτοῦ ἐφύετο ἄφθονος εἰς τὰ ἔλη καὶ τὰς λίμνας τῆς κάτω Αἰγύπτου, εἶχε τὸν κορμὸν ψιλὸν καὶ φέροντα χαίτην χνοῶδη. Λέγει δ' ὅτι δὲν ἦτο λίαν ἄφθονος εἰς τὰ περίξ τῆς Ἀλεξαν-

δρείας· διότι ἦν αὐτόθι παρημελημένη ἢ καλλιέργεια τοῦ φυτοῦ τούτου, ἀλλ' ὅτι ἐφύετο ἀφθόνως εἰς τὰ ταπεινὰ τοῦ Δέλτα μέρη· ὅτι δ' ὑπῆρχον διάφοροι αὐτῆς ποιότητες, ὧν ὑπερτέρα ἦν ἡ ἰερατική. Προσπιφέρει δ' ὅτι ἡ καλλιέργεια τοῦ φυτοῦ ἀνήκεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ κράτος, ὅπερ ἐνοικίαζε τὸ δικαίωμα καλλιέργειας εἰς ἐργολάβους, οἵτινες κατ' ἀποιμίχουν τῶν μονοπωλητῶν Ἰουδαίων, ἐπινοησάντων παρόμοιον τι ἐπὶ τῶν φοινικίων, δὲν ἐπέτρεπον τὴν καλλιέργειαν τῆς βύβλου εἰς πολλὰ μέρη, ἵνα παραγῆται ὀλίγον καὶ ἀνεπαρκὲς προϊόν, καὶ κερδαίνωσιν οὕτω πολλὰ διὰ τῆς ὑπερτιμῆσεως τοῦ εἶδους, ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ κοινού.

Ὁ τρόπος τῆς παρασκευῆς τῶν πρὸς γραφὴν φύλλων ἐκ τῆς βύβλου τοῦ παπύρου ὑποδηλοῦται ἐκ τινος λίαν συντόμου χωρίου τοῦ Πλινίου (XIII, 12, 77), ὅστις ὡς πρὸς τὴν βοτανικὴν τοῦ φυτοῦ περιγραφὴν μετέφρασεν ἐν τοῖς πλείστοις πιστῶς τὸν Θεόφραστον. Φαίνεται δὲ, ὅτι ἦτον αὐτὸς οὗτος περίπου, ὃν καὶ σήμερον ἐπι ἀκολουθοῦσιν ἐν Συρκοῦσικις πρὸς κατασκευὴν τοῦ παπύρου. Ἐτέμνετο δηλονότι κατὰ μήκος εἰς δύο ἴσα μέρη ὁ κορμὸς τοῦ φυτοῦ, καὶ ἀπεχωρίζοντο ἀλληλοδιαδόχως δι' αἰχμηροῦ ὄργανου οἱ χιτῶνες, οἱ, περὶ τοὺς εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν, συναποτελοῦντες τὸν δύο ἢ τριῶν δακτύλων ἔχοντα διάμετρον κορμόν. Οἱ οὕτως ἀποχωριζόμενοι χιτῶνες ἐτεντώνοντο κατ' ἰδίαν, ἔκαστος καὶ περιεκόπτοντο κανονικῶς εἰς τὰ ἄκρα, ὥστε ἕκαστος ἀπετέλει φύλλον κανονικοῦ σχήματος. Τὰ φύλλα ταῦτα ἐμοσχεύοντο ἐντὸς ὕδατος διαυγοῦς, μεχριστοῦ τοῦτο ἐθολούτο καὶ ἐλάμβανε σύστασιν τινα γλοιώ-

δη. Τότε δ' ἐξήγοντο τοῦ ὕδατος καὶ συνεκολλῶντο ἀνά δύο αὐτῶν πρὸς ἄλληλα καὶ οὕτως, ὥστε νὰ διασταυρῶνται αἱ ἴνες των, ἵνα προκύπτῃ ἐκ τῆς διασταυρώσεως ταύτης ἐπαρκῆς τις τοῦ ἐκ τῆς συγκολλήσεως ταύτης παραγομένου φύλλου στερεότης πρὸς συγκόλλεισιν δ' αὐτῶν ἐχρησίμευον οὐχὶ κόλλα τις ἰδία, ἀλλ' αὐτὴ ἡ γλοιώδης οὐσία ἢ ἐν τῷ ὕδατι διαχεομένη ἐκ τῶν μοσχευομένων χιτῶνων. Ἀποστεγνύμενα δὲ τὰ φύλλα ταῦτα εἰς τὸν ἥλιον, ἐσφυροκοποῦντο πρῶτον, ἔπειτα ἐπιέζοντο καὶ ἐστιλβούντο καθ' ἕκαστον δι' ὀδόντος ἢ ὀστράκου, ἵνα καθιστῶνται στιλπνὰ καὶ μὴ ἐμπνῶσι τὰ μέλαν, γραφόμενα. Τέλος δ' ἀλειφόμενα δι' ἐλαίου τῆς κεδρου, καταλλήλου νὰ προφυλάσῃ αὐτὰ τῆς φθορᾶς, συνειλίσσοντο εἰς κύλινδρον ἐπάλληλα μέχρις εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν τὸ πολὺ, καὶ παρεδίδοντο πρὸς κατανάλωσιν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ χιτῶνες τοῦ κορμοῦ τῆς βύβλου ἦσαν τοσοῦτον λεπτότεροι καὶ λευκότεροι, ὅσον ἦσαν πλησιέστεροι πρὸς τὸ κέντρον τοῦ κορμοῦ, τὰ ἐξ αὐτῶν παρασκευαζόμενα φύλλα χάρτου εἶχον διαφόρους βαθμοὺς ποιότητος ἀπὸ τοῦ λευκοτάτου καὶ λεπτοτάτου μέχρι τοῦ λίαν ἀδρομεροῦς καὶ ὑποφαίου. Συνειλίσσοντο δὲ ταῦτα οὕτως, ὥστε ἐν μὲν τῷ κέντρῳ τοῦ κυλίνδρου ἐτίθεντο τὰ προστυχότερα τῶν φύλλων, ἐπὶ τούτων δὲ βαθμηδὸν τὰ καλλιτέρας ποιότητος, καὶ τέλος τὸ ἐξώτατον φύλλον τοῦ κυλίνδρου ἦν τὸ ἀριστον πάντων· διόπερ εἰς κύλινδρον παπύρου ἀγοραζόμενος παρῆχε περὶ τὰ εἴκοσι φύλλα χάρτου, διάφορα πάντα τὴν ποιότητα, καὶ ἐξεπροσώπει οὕτω πάσας τοῦ παπύρου τὰς ποιότητας.

Ἦν δὲ ὁ οὕτως ἐν Αἰγύπτῳ παρασκευαζό-

μενος χάρτης οὐ μόνον διαφόρων ποιότητων ἀλλὰ καὶ μεγεθῶν· διότι πολλὰ τινα φύλλα συνεκολλοῦντο παρ' ἄλληλα διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου, ὥστε συναποτελοῦντο τμήματα παπύρου πηχιαῖα καὶ πολὺ ἐπι μείζονα. Εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Θεοφράστου ἀρίστη παπύρου ποιότης ἦν ἡ ἰερατική, οὕτω καλουμένη, διότι ταύτης καὶ μόνης ἐποιοῦντο χρῆσιν οἱ ἱερεῖς πρὸς γραφὴν παντὸς ἱεροῦ ἔργου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ὁμοῦ τοῦ Πλινίου ἡ ποιότης αὕτη, κολακειᾶς ἕνεκα βεβαίως, ἐκαλεῖτο Αὐγούστεια· ἦν δὲ λευκοτάτη ἢ ποιότης αὕτη, καὶ λεπτοτάτη, καὶ διαφανής, καὶ ἐλαχίστην παρέχουσα ἀντίστασιν εἰς τὴν πίεσιν τοῦ γραφικοῦ καλάμου· τούτων δ' ἕνεκα δύσχευτος τοῖς πολλοῖς, καθὼ βαρύτερος καὶ εὐσχιστος καὶ μὴ ἐπιδεχομένη γραφὴν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Ἡ δὲ δευτέρα ποιότης ἐκαλεῖτο Λιβία, εἰς τιμὴν τῆς συζύγου τοῦ αυτοκράτορος Αὐγούστου· ἢ τρίτη ἰερατική, καθὼ χρησιμεύουσα εἰς τοὺς ἱερεῖς· ἢ τετάρτη ἀμφιθεατρική, ἣτις διὰ τῶν σπουδαίων βελτιώσεων καὶ τῆς τελειοποιήσεως τῶν ἐργαστασίων μεγάλου τιμῆς κατασκευαστοῦ, καλουμένου Φανίου, κατέστη εὐχερηστοτάτη καὶ περιζήτητος· ἢ πέμπτη σαϊτική, κατασκευαζομένη ἐκ τῶν θρυμμάτων τῶν ἄλλων ποιότητων· ἢ ἕκτη τενεωτική, κατασκευαζομένη ἐκ τῶν χιτῶνων τῶν μᾶλλον πλησιαζόντων πρὸς τὸν φλοιὸν καὶ πωλουμένη μετὰ ζύγιον· τελευταία δὲ ἦν ἡ ἐμπορική, χρησίμος οὐχὶ πλέον πρὸς γραφὴν, ἀλλὰ πρὸς περιέλησιν τῶν ἄλλων ποιότητων ἢ καὶ διαφόρων ἐμπορευμάτων, καὶ ἐπέχουσα τόπον τοῦ σημερινοῦ στυποχάρτου.

Ἡ πρὸς γραφὴν χρῆσις τοῦ παπύρου καὶ ἡ ἐκ τῆς βύβλου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατασκευὴ αὐτοῦ ἀνάγονται εἰς χρόνους ἀρχαιοτάτους, καὶ φαίνεται, ὅτι τε πρῶτον ἐν Αἰγύπτῳ ἐγένετο τοιαύτη τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ χρῆσις, καὶ ὅτι ἐκ τῆς χώρας ταύτης παρέλαβον οἱ Ἕλληνες τὴν πρὸς γραφὴν χρῆσιν τοῦ παπύρου μετὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τὴν αὐτοῦ ἰδρυσιν πολλῶν καὶ σπουδαίων χαρτοποιίας ἐργοστασίων. Βραδύτερον ἡ χρῆσις τοῦ παπύρου ἐγενικεύθη παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, οἵτινες μάλιστα καὶ τὸ φυτὸν αὐτὸ μετένεγκαν καὶ ἐκαλλιέργησαν ἐν Καλαβρία καὶ Σικελία, ὅπου κηδοκίμησεν ἡ παραγωγὴ αὐτοῦ, καὶ ἐργοστάσια παπυροποιίας σημαντικὰ ἰδρύθησαν, ἅτινα διὰ πολλοῦ αἰῶνα ἐφωδίαζον διὰ παπύρου τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Ἰχνη δὲ τούτων σώζονται καὶ νῦν ἐτι ἐκεῖσε, διότι τὸ φυτὸν, εἰ καὶ σπάνιον, ἀπαντάται ἐν τῇ Νοτίῳ Ἰταλία καὶ Σικελία, καὶ ἐν Συρακούσαις κατασκευάζεται πάπυρος ἐκ τῶν χιτώνων αὐτοῦ. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἡ χρῆσις αὐτοῦ παρετάθη ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν μέχρι τοῦ 13^{ου} αἰῶνος, ὅτε ἀντικατέστη διὰ τοῦ βυβακίου τὸ πρῶτον, εἶτα δὲ διὰ τοῦ ἐκ βράκων κατασκευαζομένου χάρτου. Εὐστάθιος, ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ἀκμάσας περὶ τὰ τέλη τοῦ 13^{ου} αἰῶνος καὶ σχολιάσας τὸν Ὅμηρον, ποιεῖται μνείαν τοῦ πρὸς γραφὴν παπύρου, λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἐν Ὀδυσσεΐᾳ φράσεως « ὁ π λ ο ν β ὕ β λ ι ν ο ν » καὶ λέγει, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς τῶν φύλλων τοῦ παπύρου, ἅτινα καλεῖ ξ υ λ ο χ α ρ τ ῖ α, εἶχε πρὸ ὀλίγου ἐκλείψει.

(ἀκολουθεῖ).

Ἀθηνᾶϊς.

Ἡ μεγαλοφυῆς αὕτη ἑλληνὶς φιλόσοφος, θυγάτηρ εὖσα Λεοντίου, φιλοσόφου τῶν Ἀθηνῶν, καὶ διαπρέπουσα ἐπὶ ἐξόχῳ καλλονῇ καὶ εὐγλωττία καὶ γνώσει, ἀπεκληρώθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς, ὅστις διέθετο ἀποθηνήσκων ἅπασαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν εἰς τοὺς δύο υἱοὺς του, προβλέπων, ὅτι ἡ Ἀθηνᾶϊς, τοσαῦτα ἔχουσα προτερήματα φυσικὰ τε καὶ ἠθικὰ, δὲν εἶχεν ἀνάγκην περιουσίας. Ἀλλ' ἡ νεαρὰ Ἑλληνίς, ἄλλως παρὰ τὸν πατέρα αὐτῆς φρονούσα, ἀπήτησε ἅμα τῷ θανάτῳ αὐτοῦ μέρος τῆς κληρονομίας τῆς, καὶ παρέστη εἰς τὴν Πουλχερίαν, κηδεμόνα τότε τοῦ μέλλοντος αυτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ Β', ὅπως ἐκθῆ τὰ παράπονά τῆς. Ἐκθαμβηθεῖσα δὲ ἡ Πουλχερία ἐπὶ τῇ καλλονῇ καὶ τῷ πνεύματι τῆς νεάνιδος, ἔκριεν αὐτὴν καταλληλοτάτην διὰ τὸν θρόνον, καὶ ἀνεκρίνωσε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Θεοδοσίον· οὗτος δὲ ἐπιθυμῶν νὰ γνωρίσῃ τὴν Ἀθηνᾶϊδα, ἦλθε μετημφισμένος εἰς τὰ δώματα τῆς ἀδελφῆς του, εἶδε τὴν Ἀθηνᾶϊδα, ἐτρώθη ἐκ τῆς θεᾶς αὐτῆς, καὶ τὴν ἐνυμφεύθη.

Ἀναβάσα τὸν αυτοκρατορικὸν θρόνον ἡ Ἀθηνᾶϊς ἐβαπτίσθη, καὶ τότε μετεκλήθη Εὐδοξία. Πρώτη δὲ αὐτῆς πράξις ὑπῆρξε νὰ εὕρῃ τοὺς ἀδελφούς τῆς, οἵτινες, μαθόντες τὴν ἀνύψωσίν τῆς, εἶχον κρυβῆ· οὐδόλως ὁμως ἐκακοποίησεν αὐτούς, ἀλλὰ τὸναντίον τοὺς ἀνεβίβασεν εἰς τὰ πρῶτα τῆς αυτοκρατορίας ἀξιώματα. Μεθ' ὅλην δὲ τὴν ὑψηλὴν αὐτῆς περιωπὴν, ἡ Εὐδοξία οὐδόλως παρήτησε τὴν μελέτην· ἐστιχοῦργησε τὴν

παράφρασιν τῆς παλαιᾶς Διαθήκης, ἔγραψε τὸ συναξάριον τοῦ Ἁγ. Κυπριανοῦ, καὶ συνέταξε πανηγυρικὸν τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου. Ὑπὸ θερμοῦ πρὸς τὴν νεαν αὐτῆς θρησκείαν φλεγόμενη ζήλῳ, ἐπεσκέψατο τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐξεφώνησε λόγον εὐραδῆ ἐν τῇ γερούσιᾳ τῆς Ἀντιοχείας, καὶ, καθ' ἃ προσθέτουσιν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς, συμπαρέλαθεν ἀναχωροῦσα ἐκ τῆς Παλαιστίνης τὰς ἀλύσεις τοῦ Πέτρου, τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ Ἁγ. Στεφάνου, καὶ τὴν ἀληθῆ εἰκόνα τῆς Παναγίας, ζωγραφηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Λουκά.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μεθ' ὁμοιοῦς συμβίωσις δύο γυναικῶν ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ἐνδιατηματι εἶνε σπάνια, πολλῶν δὲ μᾶλλον ἐν ταῖς ἀνακτήροις αυτοκρατορίας, ἡ Εὐδοξία καὶ ἡ Πουλχερία περιήλθον εἰς ἔριδας. Ἡ Εὐδοξία ὑπὸ φιλοδοξίας καταληφθεῖσα, ἠθέλησε νὰ κυβερνήσῃ τὸν αυτοκράτορα καὶ τὸ κράτος· ἡ Πουλχερία δὲν ἠθέλε ν' ἀφήσῃ ἐκ τῶν χειρῶν τῆς τὴν ἐξουσίαν. Ἀλλὰ τέλος ἡ ἀδελφὴ ἐθραύμβευσε καὶ ἡ σύζυγος ἔπεσεν ὑπὸ δυσμένειαν, τὴν ὁποῖαν ἀνήγγειλεν ὁ θάνατος τοῦ Παυλίνου καὶ ἡ ἐξορία τοῦ Κύρου, δύο τῶν εὐνοουμένων αὐτῆς. Ἡ δυσμένεια αὕτη πρωτίστην αἰτίαν εἶχε τὴν ὀργὴν καὶ ζηλοτυπίαν τοῦ αυτοκράτορος· διότι, προσενεγκὼν τότε δύο ὠραϊότατα μῆλα εἰς τὴν σύζυγόν του, παρεκινήθη ὑπὸ τῆς Πουλχερίας μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Εὐδοξίαν ἂν ἔχη τὰ μῆλα (ἐπειδὴ εἶχε μάθει ἡ Πουλχερία, ὅτι τὸ ἐν αὐτῶν ἐδωρήθη ὑπὸ τῆς ἡγεμονίδος εἰς τὸν Παυλῖνον) ἡ δὲ Εὐδοξία ἀνυπόπτως ἀπήνητησεν ὅτι τὰ ἀπώλεσε· δι' ὃ καὶ διεβλήθη ὡς ἀπιστοῦσα εἰς τὸν αυτοκράτορα καὶ σύζυγον αὐτῆς. Ἡ Εὐδοξία, διὰ

νὰ σωθῆ ἐζήτησε νὰ τῇ ἐπιτραπῆ ὅπως ἀποσυρθῆ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὅπερ καὶ τῇ συνεχωρήθη ὑπὸ τῆς αὐτῆς δὲ ἔχθρας καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑπονοιῶν καταδιωκομένη, ἐδοκίμασε καὶ τὴν σκληροτάτην θλίψιν τοῦ νὰ ἴδῃ θανατουμένους δύο ἱερεῖς, τῶν ὁποίων τὸ μόνον ἔγκλημα ἦτον ἡ πρὸς αὐτοὺς φιλίᾳ τῆς παροξυνθεῖσα δ' ἐκ τούτου, ὤμωσεν ἡ Εὐδοξία ἐκδίκησιν καὶ ἐνήργησε τὴν δολοφονίαν τοῦ κόμητος Σατουρνίνου, ὅστις εἶχε χρησιμεύσει ὄργανον τοῦ Αυτοκράτορος εἰς τὸν φόνον τῶν δύο φίλων τῆς.

Ἡ τελευταία αὕτη πράξις ἐδικαίωσε τὴν κατὰ τῆς Εὐδοξίας κατηγορίαν. Μετὰ δεκαεξέτων ἐξορίαν, ἐτελεύτα τὸν βίον ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀξιοῦσα πάντοτε ὅτι ἀπέθνησκε θύμα τῆς συκοφαντίας (460).

ΘΕΟΔΟΥΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝΗΣ.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.

Συνεδρίσεις τῆς 10 Μαρτίου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι τὴν ἐπαύριον, ἡμέραν καθιερωμένην εἰς μνήμην τοῦ Ἁγίου Σωφρονίου, τελεῖται λειτουργία ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου πρὸς ἑορτασμὸν τοῦ ὀνόματος τῆς Α. Π. τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν, Κ. Σωφρονίου, πνευματικοῦ προστάτου τοῦ Συλλόγου, προτείνει δὲ εἰς τὸ Συμβούλιον, ἵνα ὁ Σύλλογος συμμετάσχη τῆς χαρμοσύνου ταύτης ἑορτῆς καὶ ἐκφράσῃ οὕτω τὸν πρὸς τὸν γεραρὸν καὶ λαοφιλῆ Πατριάρχην σεβασμὸν του. Ἐπὶ τῇ προτάσει δ' αὐτοῦ τὸ Συμβού-

λιον ἀπεφάσισε νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν γεννησομένην λειτουργίαν καὶ νὰ ἐπισκεφθῆ μετ' αὐτὴν τὸν Ἅγιον Ξανθουπόλεως, Γενικὸν Ἐπίτροπον τῆς Α. Π. ὅπως ἐπευχθῆ αὐτῶν τὰ εἰκότα, ἐπεφόρτισε δὲ τὸν Κ. Πρόεδρον νὰ τηλεγραφήσῃ μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν Α. Π. τὰς εὐχὰς τοῦ Συλλόγου, νὰ ἀναγγεῖλῃ δὲ καὶ δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὴν Α. Π. πάντα τὰ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ γενόμενα.

Δ. Ι. Οἰκονομόπουλος, Πρόεδρος.

Στ. Δέγλερης, Ἀντιπρόεδρος.

Ι. Ἀκάβαλος, Γραμματεὺς.

Δ. Γεωργιάδης, Ταμίας.

Ν. Μαράτος, Σύμβουλος.

Συνεδρίασις τῆς 15 Μαρτίου.

Ὁ Κος Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι κατὰ τὴν προχθεσινὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τοῦτό τε καὶ πολλὰ μέλη τοῦ Συλλόγου παρευρέθησαν εἰς τὴν τελεσθεῖσαν λειτουργίαν κατὰ τὴν ἐπέτειον ἡμέραν τοῦ ὀνόματος τῆς Α. Π. καὶ ἐπεσκέφθησαν τὸν Γεν. Αὐτῆς Ἐπίτροπον Ἅγιον Ξανθουπόλεως· ὅτι μετὰ τοῦτο ἐτηλεγράφησε πρὸς τὴν Α. Π. καταλλήλως καὶ ἔγραψε πρὸς Αὐτὴν ἐπιστολὴν, ἀναγγέλλουσαν πάντα ταῦτα καὶ ἐπισφραγίζουσαν τὰς εὐχὰς τοῦ Συλλόγου.

Μετὰ τοῦτο ἀνεκοινώθησαν τῶ Συμβουλίῳ ἀπαντήσεις λίαν φιλόφρονες τῶν Συλλόγων Φιλολογικοῦ Κωνσταντινουπόλεως, Φιλεκπαιδευτικοῦ αὐτοῦ Ὀμηροσ

Σμύρνης, Ἑλληνικοῦ Μασσαλίας καὶ «Σεραπείου» Ἀναγνωστηρίου Ἀλεξανδρείας.

Ὁ Κ. Πρόεδρος, παρουσιάσας εἰς τὸ Συμβούλιον ἔγγραφον τῆς ἐφορίας τῶν σχολείων τῆς ἐνορίας Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἐν Σμύρνῃ, φέρον τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης καὶ τὴν σύστασιν τοῦ ἐνταῦθα Πατριαρχείου, καὶ συνιστῶν τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς ἐφορίας Πανοσιώτατον Δικαιοφύλακα Κον Διονύσιον, ὃν αὐτὴ ἀπέστειλεν ἐνταῦθα πρὸς συλλογὴν βοηθημάτων ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῶν εἰρημένων σχολείων, ἐζήτησε τὴν περὶ τοῦ πρακτέου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αἰτήσεως ταύτης γνώμην τοῦ Συμβουλίου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Σύλλογος, καθὼς ἀρτισύστατος, δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἔλθῃ αὐτὸς εἰς βοήθειαν τῶν σχολείων τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου, τὸ Συμβούλιον ἐπεφόρτισε τὸν Κ. Πρόεδρον νὰ συστήσῃ ἔγγραφως τὴν παράκλησιν τῆς ἐφορίας πρὸς πάντας τοὺς ἐνταῦθα φιλομούτους ὁμογενεῖς, παρέχων οὕτω τὴν ἠθικὴν ὑποστήριξιν τοῦ Συλλόγου εἰς τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον.

Κατόπι τὸ Συμβούλιον μετὰ ὄριμον σκέψιν περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλει ἐορτασθῆ ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ Συλλόγου κατὰ τὴν 25 Μαρτίου, σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμὸν, ἀπεφάσισε νὰ ἐορτασθῆ αὐτὴ ἡσύχως καὶ ἀξιοπρεπῶς, προσκαλουμένων πρὸς τοῦτο τῶν μελῶν καὶ λοι-

πῶν ὁμογενῶν δι' ἐντύπου προκηρύξεως, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν γενικῶν Συνελεύσεων μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ ἐκφωνουμένου συντόμου λογιδρίου, θέμα ἔχοντος τὴν παιδείαν.

Δ. Ι. Οἰκονομόπουλος, Πρόεδρος.

Στ. Δέγλερης, Ἀντιπρόεδρος.

Ι. Ἀκάβαλος, Γραμματεὺς.

Δ. Γεωργιάδης, Ταμίας.

Θ. Καλουτᾶς, Σύμβουλος.

Ἡ ΒΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

Συνελθόντων, κατὰ τὰ προκεκηρυγμένα, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων πλείστων ἐκ τῶν μελλῶν τοῦ Συλλόγου καὶ ἄλλων φιλομούτων, καὶ μετὰ κατανυκτικὴν δέησιν, γενομένην ὑπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου, Ἁγίου Ξανθουπόλεως, ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὁ Κ. Πρόεδρος κατέλαβε τὴν θέσιν του, ἔχων, δι' ἐκ δεξιῶν μὲν τὸν Γεν. Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος Κ. Ι. Πέρβελην, ἐξ εὐωνύμων δὲ τὸν Ἅγιον Ξανθουπόλεως, καὶ κηρύξας τὴν ἑναρξιν τῆς γενικῆς Συνελεύσεως, εἶπε.

Συνεκάλεσα ὑμᾶς, Κύριοι, σήμερον εἰς γενικὴν Συνέλευσιν, ἵνα, κατὰ τὸ 19 ἄρθρον τοῦ ἡμετέρου κανονισμοῦ, ἐορτάσωμεν τὴν ἐπέτειον τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου. Συγκαλέσας ἐγκλίρως πρὶν τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ

Συλλόγου, ἐζήτησα τὴν γνώμην του περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ὄφειλον νὰ διατάξω τὰ τῆς ἐορτῆς ταύτης. Τὸ Συμβούλιον μετὰ ὄριμον καὶ ἐμβριθῆ σκέψιν, ἐγνωμοδότησεν, ὅτι ἡ ἐορτὴ αὕτη, καθὼς ἀκραιφνῶς φιλολογικὴ, δεόν νὰ τελεσθῆ κοσμίως καὶ ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ἐπιδείξεως, ἐκφωνουμένου κατ' αὐτὴν συντόμου παρὰ τοῦ Προέδρου λόγου περὶ παιδείας. Τοῦτο δὲ ἐρχομαι νῦν νὰ ἐκτελέσω κατὰ τὸ μέτρον τῶν ἀσθενῶν μου δυνάμεων. Προέβη δ' εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐξῆς πανηγυρικοῦ.

Κύριοι!

Ἐνῶ τὸ Ἑλληνικὸν σύμπαν γηθοσύνως πανηγυρίζει σήμερον ἀπανταχοῦ τὰ εὐαγγέλια τῆς τε θρησκευτικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ ἀναδιώσεως, μελιχραὶ δ' ἀντηχοῦσι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην αἱ πρὸς τὸν Ὑψιστον εὐχαριστήριον ὑμνωδίαί, καὶ πανηγυρικοὶ ἐκφωνοῦνται ὑπὸ βητόρων δεινῶν, καὶ διθύραμβοι ὑπὸ δημοσίων ποιητῶν ἀναμείπονται, καὶ μέχρι τρίτου ἀνέρχονται οὐρανοῦ αἱ ἐνθουσιώδεις ἀλλαλαγαὶ καὶ αἱ ζητωκραυγαί, ἡμεῖς καὶ τρίτην συνήλθομεν, ἵνα τελέσωμεν ἐνταῦθα, χαρμύσνον ἐορτῆς, τὴν ἐπέτειον τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου.

Ἡ ἄτεχνος καὶ κύρους ἐστερημένη φωνή μου δὲν ἐπαρκεῖ βεβαίως, ὅπως ἐξυμνήσῃ δεόντως καὶ παραστήσῃ κατὰ τὴν πρέπουσαν καὶ ἀληθῆ σημασίαν του τὸ πρωτοφανές καὶ μέγα διὰ τὸν ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλληνισμὸν γεγονός τῆς ιδρύσεως Ἑλληνικοῦ Συλλόγου ἐν τῇ ἀποκέντρῳ ταύτῃ τοῦ πολιτισμοῦ ἐσχα-

τιᾶ. Ἐχρειάζετο εἰς τὴν περίστασιν ταύτην Οἰκονόμος τις, Γεννάδιος, Ἀλέξανδρος Λυκούργος, ἢ ἄλλος τις τῶν δαιμονίων ἐλείνων ἀνδρῶν, οἵτινες, ὅταν ὠμίλου, ἀνάρπαστον ἐπίουον τὸ ἀκρατήριον καὶ σύσσωμον ἐκράτουον αὐτὸ ἀνηρημένον ἀπὸ τῶν μελιφύτων χειλέων των. Τοιοῦτός τις ἔπρεπε νὰ σᾶς ὠμίλει κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην, ἵνα ἴδωτε ὅποια εἰς πᾶσαν φράσιν των ἠθέλατε δοκιμάζει ἀνατριχιάσματα, ὅποιον οἱ λόγοι των ἠθελον ἐγείρει ἐν ὑμῖν ἐνθουσιασμὸν, ὅποιαν ἐθνικὴν ὑπερηφάνιαν ἠθελον σᾶς ἐμπνεύσει αἰ περὶ τῆς ἀπείρου σπουδαιότητος καὶ τῆς μεγίστης ἐθνικῆς σημασίας τοῦ ἰδρυθέντος ἐνταῦθα Συλλόγου κρίσεις των.

Ἀλλὰ δὲν ἀποβαρρύνομαι! Τὴν ἀτεχνίαν μου ἔ' ἀναπληρώσῃ ἐξ ἅπαντος ἢ πρὸς με φιλόφρων εὐμένειά σας: τὴν πεζολογίαν μου θὰ ἐξάρῃ εἰς ποίησιν ὑπερνέφελον ἢ πατριωτικῆς ἐξέαψις, ἐν ἧ διατελεῖτε κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην, ἕνεκα τοῦ ἀπαραμίλλου τῆς σήμερον μεγαλείου. Ὁ ἐν εὐαρέστῳ καταστάσει μέθης διατελῶν βλέπει καὶ αὐτὰ τὰ σκαιότατα σχεδιογραφήματα ὡς εἰκόνας λαμπρᾶς καὶ διὰ ζωηροτάτων καὶ θελκτικῶν χρωμάτων ἐξειργασμένας, ἀκούει ἀγγελικὴν ἁρμονίαν ὁπου παράχορδα καὶ ἄμουσα τετερισματα λυποῦσι τὴν ἀκραιφνῆ καὶ σώφρονα τοῦ νήφροντος ἀκοήν. Ἐχω λοιπὸν βοηθὸν καὶ συγαντιλήπτορα τὴν μέθην τὴν πατριωτικὴν, εἰς ἣν εὐρισκόμεθα πάντες κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην, ἀπλήστως ῥοφήσαντες ἐκ τοῦ ἱεροῦ κυπέλλου τῶν ἐθνικῶν ἀναμνήσεων, ἃς ἐγείρει εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἡ μεγάλη αὐτῆ, ἡ λαμπρὰ καὶ ἀγία, διὰ τὸ ἔθνος ἡμῶν ἡμέρα.

Ὁ Ἑλληνισμὸς, ταχέως ὑπερεκχειρίσας

ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτοῦ κοιτίδι, ἀκράτητος ἐξώμῃσεν πρὸς πᾶσας τὰς διευθύνσεις, καὶ οἱ ζωηφόροι αὐτοῦ κρουνοὶ μετήγγισαν τὸ φῶς τὸ Ἑλληνικὸν ἐφ' ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς Μαιώτιδος μέχρι τῶν Ἡρακλείων στηλῶν. Εἰς τῶν κρουνῶν τούτων, ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ προσοχίας, καὶ τέως ἀδιάφρηκτα, προχώματα, ἅτινα περὶ τὴν μυστηριώδη τῆς Αἰγύπτου χώραν ἀπ' αἰῶνων εἶχεν ἐγείρει τῶν Φαραῶν τὸ αὐταρκές καὶ μισοξενον σύστημα, διέσπασεν αὐτὰ ἐπὶ Ψαμμίτου, καὶ οὕτως εἰσῆλθον ὁ Ἑλληνισμὸς κατὰ πρῶτον τότε εἰς τὴν αἰνιγματώδη καὶ ἄγνωστον χώραν τῆς Αἰγύπτου: τασοῦτο δ' ἐτιμήθη καὶ ἠγαπήθη πάραυτα ἐν αὐτῇ, ὥστε καὶ ἀποικίαν ἐκτίσεν ἀκραιφνῶς Ἑλληνικὴν, τὴν Ναύκρατιν, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἰδρυσεν ἐν αὐτῇ, καὶ συνηγωνίσθη μικρὸν ὕστερον πολλάκις μετὰ τῶν Αἰγυπτίων κατὰ τὸν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος πρὸς τοὺς ἐπιδραμόντας καὶ ὑποδουλώσαντας τὴν Αἴγυπτον Πέρσας ἐθνικὸν αὐτῶν ἀγῶνα, ὑπὲρ οὗ μάλιστα καὶ τὴν ἐπίσημον τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων συμμαχίαν διενήργησε.

Ἡ κατάλυσις τοῦ Περσικοῦ κράτους ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εὗρε τὸν Ἑλληνισμὸν ἐντελῶς γνωστὸν, καὶ τιμώμενον, καὶ ἀγαπώμενον ἐν Αἰγύπτῳ εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὡς τε ὡς θεόπεμπτον ὑπεδέξαντο σωτῆρα καὶ θείων ἠξίωσαν τιμῶν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Ἑλληνα δορυκτῆτορα, προβλέποντες τὴν διὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ μέλλουσαν νὰ ἐπιτελεσθῇ ἀναγέννησις τῆς ὑπὸ τῶν βαρβάρων συληθείσης καὶ καταστραφείσης πατρίδος των. Καὶ ὄντως! ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου Πτολεμαίων εἰς τοῦτο ἡ Αἴγυπτος ἤρθη

μεγαλείου καὶ δόξης διὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὥστε κατέστη ἐστία τῆς τότε Ἑλληνικῆς σοφίας καὶ κέντρον τοῦ τότε παγκοσμίου πολιτισμοῦ. Εὗρον δὲ οἱ Ῥωμαῖοι κατόπι τασοῦτον ἐξελληνισμένην τὴν Αἴγυπτον, ὥστε ἠναγκάσθησαν νὰ θεωρήσωσιν αὐτὴν ὡς κτῆσιν Ἑλληνικὴν καὶ νὰ θεσπίσωσιν ὡς γλώσσαν ἐπίσημον τῆς Αἰγύπτου τὴν Ἑλληνικὴν. Καὶ ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν ἐτι δὲν ἔπαυσεν ἀκμάζων ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν Αἰγύπτῳ, λαμπρυνθεὶς μάλιστα τότε περισσῶ: αὐτόθι διὰ τῶν λαμπρῶν τῆς ὀρθοδοξίας φωστῆρων.

Ἀλλ' ἐπλησίαζον ἡμέραι πονηραὶ, ἡμέραι πένθους καὶ ἀπογνώσεως διὰ τὸν ἐν γένει Ἑλληνισμὸν, ὁ δ' ἐν Αἰγύπτῳ κλάδος αὐτοῦ, ὡς πρόσκοπος προτεταγμένος, ὑπέστη πρῶτος τὴν προσβολὴν, καὶ ἔπεσε, πολλοὺς αἰῶνας αὐτὸς πρὸ τοῦ κυρίου κορμοῦ, θῆμα εὐγενές καὶ ἀβοήθητον. Λαίλαψ φοβερά, ἐκ τῆς Ἀσίας μὲν καὶ τότε ὀρμωμένη, συμβοηθῶς δ' ὁμως ἔχουσα τὴν φορὰν ταύτην θυέλλας καὶ καταγίδας, ἀπὸ βορρᾶ καὶ δυσμῶν ἄμα πλητταύσας τὸ ταλαιπώρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ σκάφος, εἰσώρμησεν ἑμμανῆς εἰς τὴν τέως ἑλληνίζουσαν καὶ εὐημεροῦσαν Αἴγυπτον, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ Ἑλληνισμὸν, ἀπηυδῆκῶτα ἤδη καὶ ἐξηντηλῆμένον ἐξ ἐπιχωρίων διχονοιῶν καὶ ἐρίδων, κατέπνιξε τέλειον καὶ ἐξηφάνισε.

Δώδεκα ἔκτοτε παρήλθον μακροὶ αἰῶνες σκοτούς καὶ ἀθλιότητος ὑπὲρ τὴν ἀναξιοπαθοῦσαν Αἴγυπτον, ἧτις ἐν βαρείαις πεπεδημένη καὶ στενόνουσα ἀλύσσειν, ἀπεμονώθη καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ λοιποῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ὅστις ἐν κατάραις μόνον καὶ ἀναθέμασι ἀνεμιμνήσκετο αὐτῆς, ὁσάκις οἱ ἐλώδεις καὶ ἀκαλλιέργητοι ἀγροὶ τῆς, λοι-

μῶδεις ἀναφυσσῶντες ἀναθυμιάσεις, ἐφιλοδώρουσαν τὸ ἀνθρώπινον γένος διὰ τῶν φοβερῶν ἐκείνων καὶ παμφάγων τῆς πᾶνῶλους ἐπιδημιῶν. Τοῦ δὲ Ἑλληνισμοῦ δὲν ὑπῆρχον πλέον ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τὴν μακρὰν ταύτην περίουδον ἢ ἵχνη τινὰ σπᾶνια, μόνις τεκμηριούοντα τὴν πρῶτην αὐτοῦ λαμπρότητα καὶ δόξαν. Ἐν εὐαρίθμων, καὶ εἰς τοὺς δακτύλους μετρούμενων, ἀραβίζόντων Ὀρθοδόξων Πατριαρχείων, ἐν παραθύστῳ τινὶ τοῦ Καίρου συνοικίᾳ, ταπεινὸν καὶ ἀπαρατήρητον, παρηγηγωνισμένον ἐν ἐτοιμότητι μονιδριον ἐξω τῶν τειχῶν τῆς πάλαι μὲν λαμπρᾶς καὶ μεγάλης πόλεως, τότε δ' ἀσήμου ἀλιείων πολίχνης, Ἀλεξανδρείας: καλόγηροὶ τινες ἀμαθεῖς καὶ φακένδυτοι, περιδεῶς ἔνθεν ἀκαίειθεν ἐνίοτε προβάλλοντες, ἰδοὺ τὰ μόνια τότε ἐρείπια, τὰ μαρτυροῦντα τὴν παλαιὰν δόξαν καὶ λαμπρότητα τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ἑλληνισμοῦ.

Ἀλλὰ κατὰ τὰς πρώτας τῆς παρούσης ἐκατηνταετηρίδος ἡμέρας: μεγάλη συνετελέσθησαν καὶ ἀπροσδόκητα ἐν τῷ ἀπέλλιδι τοῦ τῷ τόπῳ συμβεβηκότα. Ἐκεῖ, παρὰ τὴν μυριότρητον τῆς ἀρχαίας Μέμφιδος νεκρόπολιν, παρὰ τὴν ἐρίβωλον τοῦ γηραιοῦ Νεῖλου ὄχθην, κατεθραύσθη ἐν ὀλίγαις ὥραις διὰ τῶν λεγεῶνων τοῦ πολιτισμοῦ ἡ κτηνώδης ἰσχὺς τοῦ ἀμαθοῦς καὶ ἀνηθίου τῶν Μαιμελούκων δεσποτισμοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς μεγάλης τοῦ Κέσπος πυραμίδος ἀνεστυλῶθη τῆς ἐλευθερίας, ἰσότητος καὶ ἀδελφότητος ἡ τρίχρους σημαία. Τὸ μέγα τοῦτο γεγονός ὑπῆρξεν ὁ προ-ἄγγελος προσεχῶς τῆς Αἰγύπτου ἀναβιώσεως. Νέος ἐπεφάνη τότε σωτῆρ αὐτῆς, ἀπὸ τῶν ἑλληνικῶν καὶ πάλιν ὀρμώμενος χωμάτων, ὁ Μακεδὼν Μεχμέτ Ἀλῆς. Ἀνὴρ με-

γαλοφυής και μεγαλεπήβολος ούτος, πεπρωτισμένος δια σπανίας ὀρθοφροσύνης και διορατικότητας, ἄμ' ἀναλαβὼν εἰς τὴν σιβαρὰν χεῖρά του τὸ πηδάλιον τοῦ ἐν αβεθαϊότητι σαλευομένου σκάφους τῆς Αἰγύπτου, εἰσῆγαγεν αὐτὸ διὰ γενναίου και ἀποφασιστικοῦ οἰακισμοῦ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου και τοῦ πολιτισμοῦ. Θεμελιώσας δὲ τὴν δυναστείαν του ἐπὶ βίσεων ἀκραδάντων, ἐξηστράλισε τὸ μέγα ἔργον του, προνοήσας, ἵνα ἐμπνεύσῃ πρὸς τοὺς ἀπογόνους του τὰς ἑαυτοῦ ὀρθὰς και σωστικὰς ιδέας. Καθὼς δὲ ἄλλοτε οἱ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου διάδοχοι, οὕτω και νῦν οἱ τοῦ ἀναμορφωτοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ ἀπόγονοι οὐ μόνον ἀπαρεγκλίτως βαδίζουσι τὴν ὑπὸ τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς δυναστείας των διαχαραχθεῖσαν σωτήριον και ἀσφαλῆ ὁδὸν, ἀλλὰ και ἐναμίλλως φιλοτιμοῦνται εἰς τελειοποίησιν τοῦ μεγάλου ἔργου, ὅπερ ἐκλυροδότησεν αὐτοῖς ὁ ἀείμνηστος γέρον. Ὁ νῦν εὐκλεῶς μάλιστα διέπων τὰς τύχας τῆς Αἰγύπτου Ἰσμαήλ τοσοῦτον ἀνεδείχθη φιλοπρόοδος και φιλόκοσμος, και τσοαύτην ἀνεπτυξὴ πολιτικὴν περίνοιαν και περρωτισμένην φιλοκαλίαν, ὥστε μετεμόρφωσε τελείως τὴν Αἴγυπτον, και ἤγαγεν αὐτὴν εἰς περιωπὴν κράτους ἐκ τῶν τὰ μάλιστα εὐνοηομένων.

Κατὰ τὴν νέαν ταύτην περίοδον ἀθρόος και πάλιν συνέβρευσεν ὁ Ἑλληνισμὸς εἰς τὴν Αἴγυπτον, και διὰ τῆς ἀόκνου και ἐντίμου ἐργασίας του, διὰ τῆς νοήμονος οἰκονομίας του, περιφνη και αὐθις κατέλαβεν ἐν Αἰγύπτῳ θέσιν, κοινότητος συστήσας Ἑλληνικὰς, και ναοὺς οἰκοδομήσας, περικαλλεῖς, και σχολεῖα και ἄλλα φιλανθρωπικὰ διατιρεῖ καταστήματα.

Τοιαύτη ἐν συντομίᾳ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλληνισμοῦ ἡ μακρὰ ἱστορία ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. Μανθάνομεν δ' ἐξ αὐτῆς τὸ μὲν, ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἑλληνες οὔτε νεήλυδες εἴμεθα οὔτε τυχοδιώκται ἀγνωστοὶ ἐν Αἰγύπτῳ· τὸ δὲ, ὅτι, ἐνόσω μὲν ὁ Ἑλληνισμὸς ἐτιμᾶτο και ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῶν ἐντοπίων, οὐ μόνον αὐτὸς προέκοπεν, ἀλλὰ και ἠχώρα δι' αὐτοῦ πύδαιμόνει· ἄμια δὲ ὡς, κατὰρξιδιουργηθεῖς, ἐμισθῆ τυρῶς και ἀνοήτως ὑπὸ τοῦ ἐτεροδοξήσαντος ἐντοπίου στοιχείου, ἐφυγαδευθῆ μὲν αὐτὸς ἐκ τῆς Αἰγύπτου, ἀλλὰ και αὐτὴ δὲν ἤργισε πικρῶς, ἀλλ' ἀνωφελῶς πλέον, νὰ μεταμεληθῆ διὰ τὰς ἐπελθούσας αὐτῇ πάραυτα φοβερὰς και ἀνηκέστους συμφορὰς.

Εἰρηνικὴ ἄρα ὑπῆρξεν ἀεῖποτε ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν Αἰγύπτῳ και ἠθικὴ ἡ ἐπίδρασίς του ἐπ' ἀγαθῶ ἑαυτοῦ τε και τῆς φιλοξένου χώρας. Τοιαύτη δ' ἐπακριβῶς εἶνε και τὴν σήμερον ἡ θέσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν Αἰγύπτῳ. Αἰ κτήσεις, πρὸς ἃς ἐποφθαλμιώμεν ἐνταῦθα, εἶνε τελείως ἠθικαί, τὰ δὲ πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῶν μέσα ὅλως πνευματικά. Ποθοῦμεν νὰ ἐκλύσωμεν τὴν ἀγάπην και τὴν ὑπόληψιν πάντων τῶν, μεθ' ὧν συμβιοῦμεν ἐνταῦθα, στοιχείων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ ἐντοπίου· ἔχουμεν τὴν δικαίαν φυλοδοξίαν τοῦ νὰ καταλάβωμεν τὴν πρέπουσαν εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ἡμῶν ὑπεροχὴν και εἰς τὴν ἔντιμον και νοήμονα ἡμῶν ἐργασίαν περιωπὴν διαφλεγόμεθα ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ συντελέσωμεν εἰς τὸν φωτισμὸν και τὴν ἠθικοποίησιν τοῦ φιλοξενούντος ἡμᾶς ἐγχωρίου στοιχείου.

Τίνα δὲ τὰ πρὸς ἐπίτευξιν τῶν πόθων τούτων μέσα; Σύμφιξις και κραταίωσις τῶν

συνενούντων τὸν ἀνὰ τὴν Αἴγυπτον Ἑλληνισμὸν ἀδελφικῶν δεσμῶν· ἐνδελεχῆς και προσφυῆς συνεργασία πρὸς διάδοσιν, ὡς οἶόν τ' εὐρυτέραν, τῶν Ἑλληνικῶν φώτων ἀνὰ τὴν Αἴγυπτον. Αὐτὰ δηλ. ταῦτα ἐπακριβῶς, ἄπερ και ὁ Σύλλογος ἡμῶν ἀπαγγέλλεται.

Δεῦτε λοιπὸν πάντες οἱ ἀνὰ τὴν Αἴγυπτον ὁμογενεῖς καταστήσωμεν πρᾶγμα τὸ ἅγιον ὄνομα Ἐ ν ὀ τ η ς, ὅπερ οὕτω προσφυῶς ἔδοθη τῷ ἡμετέρῳ Συλλόγῳ, συσπειρωθῶμεν πάντες περὶ τὸ ἐθνικὸν τοῦτο καθίδρυμα και ἠνωμένοι εἰς ἐν σῶμα και μίαν καρδίαν, συνεργασθῶμεν και συνορμηθῶμεν ἐπὶ τὴν ἠθικὴν κατὰκτησιν τῆς Αἰγύπτου διὰ τῶν ἀκαταμαχῆτων ὄπλων τῆς διανοίας, διὰ τῆς διαδόσεως τῶν Ἑλληνικῶν φώτων, ἐπ' ἀγαθῶ ἀμοιβαίῳ ἡμῶν τε και τοῦ τόπου τούτου.

Και Σύνθημα μὲν ἀναγνωρίσεως ἔστω ἡμῖν: Ἐ λ λ η ν ι σ μ ὸ ς — Ἐ ν ὀ τ η ς, ἐμβατήριον δέ:

Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος και ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος!

Ζήτω ἡ Αἴγυπτος και ὁ Κεδίβης Ἰσμαήλ!

Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς Φιλεκαπαιδευτικὸς Σύλλογος ἡ Ἐ ν ὀ τ η ς!

Μετὰ τὰς ζωηρὰς τῆς Συνελεύσεως ζητωκραυγήσεις, ἀνοστάς ὁ Κ. Πρόξενος, ἀπηύθυνε σύντομον προσλαλιὰν, δι' ἧς, συγκαρεῖς τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἑορτῇ του, συνέστησε πρὸς τὰ μέλη αὐτοῦ ἀγάπην ἀδελφικὴν και πνευματικὴν ἐνότητα πρὸς εὐδόωσιν τῶν ἱερῶν σκοπῶν τοῦ Συλλόγου και κραταίωσιν τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλληνισμοῦ.

Εἶτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλε πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ὅτι κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τοῦ Παρθεναγωγείου τῆς Κοινότητος· ὅτι ἡ ἐφορία τῶν σχολείων, θέλουσα θεβαίως νὰ τιμῆσῃ τὸν ἡμέτερον Σύλλογον, διώρισε δύο ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, τὸν Πρόεδρον και τὸν Κ. Θ. Κωνσταντινίδην, μέλη τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς· ὅτι ταῦτα παρευρέθησαν τακτικῶς εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν μαθητριῶν, ἃς ἐνήργησαν μετὰ μεγίστης προσοχῆς και ἀκριβείας, εἰς τρόπον, ὥστε οὐδέποτε ἴσως ἄλλοτε ἐγένοντο ἐνταῦθα ἐξετάσεις οὕτω τακτικαί και λεπτομερεῖς· μετ' ἀγαλλιάσεως δ' ἀναγγέλλει, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν ὑπῆρξε λίαν εὐάρεστον και μεγάλως τιμῶν τὴν τε Διευθύντριαν τοῦ Παρθεναγωγείου Καν Χαρίκλειαν Γεωργαντζῆ και τὸν διδάσκαλον τῆς Γαλλικῆς γλώσσης Κων Γεώργιον Νέφαλ, πρὸς οὓς ἐπαυειλημμένως και δημοσίᾳ ἐξέφρασεν ὁ Πρόεδρος τὰ συγκαρητήριά του και τοὺς δικαίους ἐπαίνους. Ὅτι δυστυχῶς, ἐνεκα τῆς ἐπικρατούσης χρηματικῆς κρίσεως, ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος οὐ μόνον στερεῖται τῶν ἀπαιτουμένων μέσων, ὅπως τελειοποιήσῃ τὰ σχολεῖα, ἀλλὰ και κινδυνεύει νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ περιορίσῃ κατὰ πολὺ τὰς ἐκπαιδευτικὰς δαπάνας τῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Σύλλογος, και τοὶ μέπιθυμῶν και ὀφείλων νὰ ἔλθῃ εἰς ἀρρωγὴν τῆς Κοινότητος, δὲν δύναται ἀκόμη, καθὸ ἀρτισύστα-

τος καὶ ἔχων ἀνάγκας αὐτὸς νὰ θεραπεύσῃ ἰδίως, τινὰ τῶν φιλομούσων αὐτοῦ μελῶν μετὰ τινων τῶν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος παρεσκεύασαν λίαν καταλλήλως εὐεργετικὴν ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Κεδίβου γεναιοφρόνως πρᾶχθηθέντι ἐπὶ τούτῳ θεάτρῳ παράστασιν, δοθησομένην αὐρίον τὸ ἐσπέρας ὑπὲρ τῶν σχολείων τῆς ἡμετέρας Κοινότητος. Προέτρεψε δ' ἐκθύμως ὁ Πρόεδρος πάντα τὰ μέλη νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ ἔργου ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Μετὰ δὲ τοῦτο, ἀναγγείλας, ὅτι τὴν Κυριακὴν τοῦ Ὁμῆ θέλει συγκαλέσει τὸν Σύλλογον εἰς γενικὴν Συνέλευσιν, πρὸς ἣν θέλει γείνει λεπτομερῆς ἐκθεσις πάντων τῶν ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συλλόγου μέχρι τοῦδε πεπραγμένων, ὁ Πρόεδρος διέλυσε τὴν Συνέλευσιν.

Ἡ ἘΝ Τῷ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙῷ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΕΛΕΤΗ.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαίων μετὰ τὴν θεϊὰν λειτουργίαν πλῆθος πολὺ ὁμογενῶν συνέβρευσαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Παρθεναγωγείου τῆς ἐν Καίρῳ Κοινοτήτος, τὸ ὡραῖον φῶλον μάλιστα ἐφιλοτιμήθη τὴν φορὰν ταύτην νὰ λαμπρύνῃ ἰδικζόντως τὴν τελετὴν διὰ τῆς παρουσίας του. Παρῆσαν δὲ ἡ Α. Θ. ὁ Πατριάρχικος Ἐπίτροπος Ἅγιος Ξανθουπό-

λως, ὁ Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος Κ. Ἰω. Πέρβελης, ὁ Ἑλληὶ Δικαστὴς Κ. Σακλόπουλος, τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινοτήτος καὶ πλείστα τῶν μελῶν τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ ἡμῶν Συλλόγου. Ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἀπονομῆς καὶ ἀναρρήσεως τῶν βαθμῶν, ὧν ἐκρίθησαν ἄξιοι αἱ μαθήτριάι κατὰ τὰς καθ' ὅλην τὴν παρελθοῦσαν ἐβδομάδα γενομένας ἐξετάσεις αὐτῶν.

Καὶ πρῶτον μὲν τὰ νήπια τοῦ Παρθεναγωγείου ἀπήγγειλαν, ὑπὸ τὴν νοήμονα καὶ προσφυῆ διευθύνσιν τῆς βοηθοῦ δεσποινίδος Χαρικλείας Σπορίδου, διάφορα τῆς ἱερᾶς ἱστορίας τεμάχια, δεικνύοντα ἐκάστοτε διὰ τοῦ δείκτου τὰ ἀπαγγελλόμενα ἐπὶ τῶν γνωστῶν γραφικῶν καὶ ποικιλοχρῶν πινάκων. Αἱ ἀπαγγελλομένη τῶν ἀθῶν αὐτῶν μικρῶν πλασμάτων ὑπῆρξεν τόσον ἐπιτυχεῖς, ὥστε σύμπαν τὸ ἀκροατήριον κατεγοητεύθη καὶ μέχρι συγκινήσεως ἠύχαριστήθη.

Κατόπιν αἱ μαθήτριάι τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων τῆς Γαλλικῆς γλώσσης παρέστησαν, ὑπὸ τὴν ἐπιδέξιον διευθύνσιν τοῦ ἀόκνου καὶ χρηστοῦ διδασκάλου τῶν Κ. Γεωργίου Νέφαλ, χαριστάτην κωμωδίαν εἰς τὸ Γαλλικόν, καταθέλξασαν τὸ ἀκροατήριον σύμπαν, ὅπερ εἰς βραγδαῖα ἐξερράγη μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως χειροκροτήματα.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐξ-

εταστικῆς Ἐπιτροπῆς, Κ. Δ. Οἰκονομόπουλος, ἀπήρθησε τὴν ἐξῆς προζαλιάν:

Κυρίαι καὶ Κύριοι!

Ἡ Ἐφορὴ τῶν Σχολείων τῆς ἡμετέρας Κοινοτήτος, ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴ συμβῶσι καὶ ἐφέτος ὅσα καὶ ἄλλοτε, μάλιστα δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀτοπήματα καὶ παρατράγωδα, ἐπανειλημένως ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, συστήσασα πρὸς αὐτὴν ἀκριβείαν καὶ προσοχὴν μεγάλην κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαθητριῶν. Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ, κατανοοῦσα πληρέστατα τὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον τῆς αἰτήσεως τούτης, ἐφιλοτημήθη ν' ἀνταποκριθῆ ὅσον τὸ δυνατόν πληρέστερον πρὸς αὐτὴν καὶ δὴ καθ' ἅπασαν τὴν ἐβδομάδα ἐνησχολήθη συντόμως εἰς τὴν λεπτομερῆ καὶ μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ ἐπιμονῆς ἐξέτασιν τῶν διαφόρων κλάσεων τοῦ Παρθεναγωγείου, δύναμαι δὲ νὰ διαβεβαιώσω τὸ κοινὸν διὰ τοῦ ἐπιστημοτέρου τρόπου, ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε αἱ ἐξετάσεις τοῦ Παρθεναγωγείου ἐνηργήθησαν μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκριβείας καὶ λεπτομερείας, ὅσον ἐφέτος. Μετὰ μεγίστης δὲ ψυχικῆς ἀγαλλιᾶσεως διακηρύττω, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν ὑπῆρξεν εὐάρεστον, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὰς δύο τοῦ ἑλληνικοῦ τάξεις. Αἱ μαθήτριάι τοσοῦτον εὐστόχως ἀπήντησαν πρὸς τὰς γενομένας αὐταῖς ἐρωτήσεις, ἰδίως δὲ τοσοῦτον διεκρίθησαν εἰς τὴν Ἑλληνιστὶ καὶ Γαλλιστὶ γενομένην

καθ' ὑπαγόρευσιν γραφῆν, ἥτις εἶνε τὸ πιστὸν κάτοπτρον καὶ τὸ ἀλάνθαστον βαρόμετρον τῆς προόδου τῶν μαθητῶν, ὥστε πολλάκις ἡ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ συνεχάρη τὴν τε Διευθύντριαν καὶ τὸν Διδάσκαλον τῆς Γαλλικῆς, οἵτινες προδήλως ἐφάνησαν καταβαλόντες κόπους ἀτρύτους καὶ ἐφαρμόσαντες μέθοδον καταλληλοτάτην κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν δύο αὐτῶν τάξεων.

Εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῶν βαθμῶν ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἐσυμβουλεύθη ἢ τὴν συνειδήσιν τῆς καὶ τὸ δίκαιον οὔτε διδάσκαλοι, οὔτε ἐφοροί, οὔτε γονεῖς ἀνέμιχθησαν τὸ παράπαν, ὡς ἄλλοτε, εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἐπομένως ἡ Ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἀνέλαβεν αὐτὴ, καὶ φέρει αὐτὴ καὶ μόνη, τὴν εὐθύνην ὅλην τῆς βαθμολογίας, εἰμὶ δ' ἔτοιμος ἐγὼ προσωπικῶς νὰ δώσω τὰς δεούσας ἐξηγήσεις εἰς πάντα ὅστις ἤθελε θεωρήσει τὰ τέκνα του ὡς ἀδικηθέντα δῆθεν. Οὐδὲν λοιπὸν πρέπει ἐφέτος πλέον ν' ἀκουσθῆ παράπονον κατὰ διδασκάλων, ἐφόρων, ἢ γονέων, ὡς ἐσυνειθίζετο νὰ γίνεται ἄλλοτε τοῦτο πρὸς γενικὸν σκάνδαλον καὶ ἐπὶ βλάβῃ τῶν σχολείων καὶ τῶν μαθητριῶν.

Μετὰ ταῦτα, καλῶν ἐκάστην τῶν μαθητριῶν παρ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν τάξιν τοῦ βαθμοῦ, οὐ ἔτυχεν, ἐνεχειρίζεν αὐτῇ τὸ ἐνδεικτικόν, ἀφοῦ ἀνεγίνωσκεν εἰς ἐπιήκοον πάντων τοῦς βαθμοὺς ἐκάστου τῶν μαθημάτων καὶ τὸν γενικόν.

Πρώτη προσεκλήθη καὶ προσήλθεν ἡ ἐκ Κύπρου Ἄννα Λούτση, κοράσιον ἄπορον, δωδεκαετής, χαριστάτης καὶ λίαν συμπαθητικῆς φυσιογνωμίας, τυχὸν τοῦ πρώτου βαθμοῦ τῆς ἀνωτάτης τοῦ Ἑλληνικοῦ τμήματος τάξεως. Ἐπιδίδωι δ' αὐτῇ τὸ ἐνδεικτικόν, προσεφώνησε τάδε:

Ἄννα Λούτση!

Εἶσαι πτωχὸν καὶ ἄπορον κοράσιον! εἶσαι προσωποποίησις καὶ ἐνσάρκωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅστις, καί τοι μικρὸς, καὶ ἀσθενής, διὰ τῆς φιλεργίας καὶ ἀρετῆς του ὑπερῆδ' ἅπαντα τὰ πρὸ αὐτοῦ προσκόμματα, θαδίζει σταθερῶς καὶ ἀκτασχέτως τὴν ὁδὸν τῆς προόδου, καὶ θέλει φθάσει ταχέως εἰς τὸν ἔθνικὸν προορισμὸν του. Οὔτε οἰκογενεῖας λαμπρότης, οὔτε φίλων συστάσεις, οὔτε γονέων παρακλήσεις σοὶ ἔδωσαν τὸν πρῶτον τοῦ σχολείου βαθμὸν, ἀλλ' ἡ νοημοσύνη καὶ ἐπιμέλειά σου. Φρόντισον καὶ εἰς τὸ μέλλον τὴν αὐτὴν νὰ θαδίσης ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, καὶ μὴ ὑπερηφανευθῆς διὰ τὴν σημερινὴν ἐπιτυχίαν σου, ἀλλὰ μᾶλλον ἄς σοὶ χρησιμεύσῃ αὕτη ὡς παρόρημα πρὸς συνδονωτέραν ἐπιμέλειαν καὶ ἐργασίαν, ἀφοῦ βλέπεις καὶ βεβαιῶσαι σήμερον, ὅτι οἱ κόποι σου δὲν παραγνωρίζονται, πλέον ἀλλὰ δημοσίᾳ καὶ λαμπρῶς ἀνταμείβονται· οὕτω δ' ἔση βεβαία περὶ λαμπροῦ καὶ εὐτυχοῦς μέλλοντος!

Ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα συνώδευσαν τὰ ἀγαθὸν καὶ δημοφιλὲς κοράσιον, κατερχόμενον τῆς ἐξόδου.

Κατόπι, προσεκαλεσάμενος καὶ τὰς λοιπὰς μαθητρίδας, ἐπέδωκεν αὐταῖς τὰ ἀνήκοντα ἐκάστη ἐνδεικτικῶς.

Ἰδοὺ καὶ ὁ κατάλογος τῶν τυχουστῶν καλῆς βαθμολογίας μαθητριῶν.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ

Β. Τάξις. Ἄννα Λούτση, Ἄριστα—Μελοπομένη Εὐστρατίου καὶ Κλεοπάτρα Δαυὶδ, *Αἶμα καλῶς*—Ἄννα Πέτροβιτς, *Καλῶς*.—*Δ. Τάξις.* Αἶματ. Συμεὼν καὶ Ἑλίσι Χριστοδοῦλου, Ἄριστα.—Μαριγὼ Ἰωάννου, Ἄννα Ἀβαρυσίου, Ξαρθίπη Στράτη, Ἄννα Μιχαήλ καὶ Εὐθαλία Ἀκαβάλου, *Αἶμα καλῶς*—Ἑλλέρη Τζηροῦ, Ἀγλαΐα Σταυράκη καὶ Πολυξένη Δαυὶδ, *Καλῶς*.

ΣΥΝΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ

Εὐδοξία Τηγκη καὶ Μαρία Πέτροβιτς, Ἄριστα—Μαριάνθη Γεωργίου, Ἐξακοστή Χατοῆ Λούτση, Ἑλλέρη Δαυὶδ καὶ Χαρίκλεια Κωνσταντίνου, *Αἶμα καλῶς*—Χριστίνα Συμεὼν, Ἰουλίτσα Ἀκαβάλου καὶ Ἄννα Κούτση, *Καλῶς*.

Μετὰ σύντομον δὲ τοῦ Ἁγίου Ξανθοπούλεως προσελθὼν εὐχαριστήριον πρὸς τε τὴν Διευθύντριαν καὶ τὰς λοιπὰς διδασκάλους τοῦ Παρθεναγωγείου, ἡ συνάθροισις διελύθη λίαν συγκεινημένη καὶ κατευχαριστημένη.

Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν, κατ' αἰτίαν τῆς τῶν Σχολείων Ἐφορίας, ἐγένοντο δοκιμαστικαὶ ἐξετάσεις καὶ ἐν τῷ σχολείῳ τῶν ἀρρένων. Περὶ τοῦ λίαν δ' εὐαρέστου καὶ αὐτῶν ἀποτελέσματος θελωμεν πραγματευθῆ εἰς τὸ ἀκόλουθον φυλλάδιον.